

Παρατηρήσεις επί των δημοσιευθέντων κειμένων των Νομοσχεδίων
Τμήμα 1^ο – Έκδοση 2.5

Μέρος 1^ο

Σχέδιο Νόμου:

«Ανεξάρτητη Διοικητική Αρχή Ελέγχου της Παραγωγής Έργων»

1.1 Γενικές Παρατηρήσεις

α/α	Αναφορές Κειμένου	Σχόλια - Παρατηρήσεις
1.1.1	Επί της αρχής:	<p>α. Η πρόθεση και η βούληση σύστασης του συγκεκριμένου φορέα κρίνεται κατ' αρχήν ως θετική. Η προετοιμασία των σχετικών προϋποθέσεων είναι ελλιπέστατη.</p> <p>β. Λείπει σχετική εισηγητική έκθεση για την αναγκαιότητα και τη σκοπιμότητα ενός τέτοιου φορέα, καθώς και αναφορές σε ανάλογους φορείς, που έχουν συσταθεί και λειτουργούν σε άλλες χώρες της ΕΕ (π.χ. Office of Government Commerce (OGC) www.ogc.gov.uk).</p> <p>γ. Ακολουθεί σχετική συνοπτική αναφορά για το OGC:</p> <p>About OGC:</p> <p><i>The Office of Government Commerce (OGC) is an independent office of HM Treasury, established to help Government deliver best value from its spending. The OGC works with central Government departments and other public sector organisations to ensure the achievement of six key goals:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Delivery of value for money from third party spend;</i> - <i>Delivery of projects to time, quality and cost, realising benefits;</i> - <i>Getting the best from the Government's £30bn estate;</i> - <i>Improving the sustainability of the Government estate and operations, including reducing carbon emissions by 12.5% by 2010-11, through stronger performance management and guidance;</i> - <i>Helping achieve delivery of further Government policy goals, including innovation, equality, and support for small and medium enterprises (SMEs);</i> - <i>And driving forward the improvement of central Government capability in procurement, project and program management, and estates management through the development of people skills, processes and tools.</i> <p><i>OGC provides policy standards and guidance on best practice in procurement, projects and estate management, and monitors and challenges Departments' performance against these standards, grounded in an evidence base of information and assurance. It promotes and fosters collaborative procurement across the public sector to deliver better value for money and better public services; and it provides innovative ways to develop Government's commercial and procurement capability, including leadership of the Government Procurement Service.</i></p> <p>δ. Το αντικείμενο της «Ενιαίας Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων» (ΕΑΔΣ) της οποίας η σύσταση ανακοινώθηκε στον τύπο (Ναυτεμπορική 30/8/2010, βλ Παράρτημα 1), ανταποκρίνεται πλήρως στο χαρακτήρα και την αποστολή του OGC.</p> <p>ε. Εξυπακούεται ότι ο σκοπός και το αντικείμενο της προτεινόμενης ΑΕΠΕ καθώς και το χρονοδιάγραμμα σύστασης της, θα πρέπει να επανεξεταστούν υπό το πρίσμα των αρμοδιοτήτων της ΕΑΔΣ και τις προθεσμίες που έχουν ανακοινωθεί για τη σύστασή της.</p>

**Παρατηρήσεις επί των δημοσιευθέντων κειμένων των Νομοσχεδίων
Τμήμα 1^ο – Έκδοση 2.5**

1.1 Γενικές Παρατηρήσεις

α/α	Αναφορές Κειμένου	Σχόλια - Παρατηρήσεις
		<p>ζ. Σε κάθε περίπτωση είναι αναγκαίο να κατοχυρωθεί θεσμικά, η λειτουργία στα πλαίσια αυτού του φορέα, των ακόλουθων μόνιμων κλαδικών Συμβουλίων, με ευρεία συμμετοχή εκπροσώπων του κλάδου:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Συμβούλιο Στρατηγικής για την παραγωγή ΤΕ, - Συμβούλιο Τυποποίησης στην παραγωγή ΤΕ, και - Συμβούλιο Πιστοποίησης Φορέων Παραγωγής ΤΕ.
1.1.2	Οργάνωση – Λειτουργία:	<p>α. Το σχέδιο νόμου πρέπει να συνοδεύεται από τα αντίστοιχα σχέδια (ή έστω περιγράμματα) των προβλεπόμενων κανονιστικών πράξεων για την οργάνωση και λειτουργία του φορέα (π.χ. Κανονισμός Λειτουργίας και Διαχείρισης, Οργανισμός, Οργανόγραμμα).</p> <p>β. Ειδικότερα θα πρέπει τουλάχιστον να καταγράφονται οι βασικές σκέψεις και επιλογές του ΥΠΟΜΕΔΙ ως προς τον τρόπο πιστοποίησης / επιβεβαίωσης της επάρκειας / καταλληλότητας των Επιχειρήσεων και των Υπηρεσιών (Αναθέτουσες Αρχές & Δ/νουσες Υπηρεσίες) και τήρησης των σχετικών Μητρώων. Στην ανακοίνωση για την ΕΑΔΣ δεν γίνεται αναφορά σε τήρηση μητρώων αλλά κατά καιρούς έχουν γίνει σκέψεις για ένα <i>Ενιαίο Μητρώο Προμηθευτών του Δημοσίου</i> (αγαθών, υπηρεσιών και έργων).</p> <p>γ. Στο νομοσχέδιο για τα έργα (νέο 3669) πρέπει να προβλεφθούν μεταβατικές διατάξεις για τον τρόπο εφαρμογής του νόμου μέχρι τη λειτουργία της ΕΑΔΣ. Στο ν/σ για την τροποποίηση του 3316 υπάρχει σχετική πρόβλεψη (άρθρο 30).</p>
1.1.3	Σχέσεις με άλλα όργανα	<p>α. Θα πρέπει να ξεκαθαρίσουν οι σχέσεις και οι αρμοδιότητες της ΑΕΠΕ (ΥΠΟΜΕΔΙ) με τις υπηρεσίες της ΓΓΔΕ που έχουν συναφές αντικείμενο. Αναφέρονται ενδεικτικά οι ακόλουθες:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Το Συμβούλιο Δ.Ε. - Η Γεν. Δ/ση Διοίκησης & Προγράμματος:<ul style="list-style-type: none"> - Δ/ση Νομοθετικού Συντονισμού & Κωδικοποίησης (Δ17):<ul style="list-style-type: none"> - Τμήμα Συμβάσεων & Συμβατικών Τευχών - Δ/ση Προγράμματος, Προτύπων & Διεθνών Σχέσεων (Δ11)<ul style="list-style-type: none"> - Τμήμα Προτύπων, Προδιαγραφών και Κανονισμών - Τμήμα Προτύπων Αναλύσεων Τιμών & Ειδικών Κοστολογήσεων - Δ/ση Εκπαίδευσης - Η Γεν. Δ/ση Ποιότητας Δ.Ε.:<ul style="list-style-type: none"> - Δ/ση ΔΙΠΑΔ - Δ/ση Μητρώων & Τεχνικών Επαγγελματιών (Δ15) - Δ/ση ελέγχου εφαρμογής Προγραμμάτων Ποιότητας ΔΕ - Η Υπηρεσία Επιθεώρησης Δ.Ε. - Το ΙΟΚ <p>β. Θα πρέπει να ξεκαθαρίσουν οι σχέσεις και οι αρμοδιότητες του νέου φορέα (ΕΑΔΣ) με άλλους οργανισμούς, που έχουν συναφές αντικείμενο. Αναφέρονται ενδεικτικά οι ακόλουθοι:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Οι Διαχειριστικές Αρχές - Το Ελεγκτικό Συνέδριο (ελέγχου νομιμότητας των δημοσίων συμβάσεων από το Ελεγκτικό Συνέδριο) - Η ΜΟΔ - Η ΜοΠΑΔΙΣ

Παρατηρήσεις επί των δημοσιευθέντων κειμένων των Νομοσχεδίων

Τμήμα 1^ο – Έκδοση 2.5

1.1 Γενικές Παρατηρήσεις

α/α	Αναφορές Κειμένου	Σχόλια - Παρατηρήσεις
		γ. Είναι σκόπιμο να διερευνηθεί η δυνατότητα άμεσης αξιοποίησης ή/και συγχώνευσης-ενσωμάτωσης στον νέο φορέα (την ΕΑΔΣ), φορέων με ανάλογο αντικείμενο όπως, η ΜΟΔ, η ΜοΠΑΔΙΣ και το ΙΟΚ.

1.2 Ειδικότερες Παρατηρήσεις

α/α	Αναφορές Κειμένου	Σχόλια - Παρατηρήσεις
1.2.1	Άρθρο 1, παρ. 1: Επωνυμία	α. Η Επωνυμία θα πρέπει να είναι πλέον: «Ενιαία Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων» (ΕΑΔΣ). β. Η επωνυμία αυτή θα πρέπει να χρησιμοποιείται και στα προτεινόμενα ν/σ. Στην παρούσα έκδοση, στο μεν ν/σ του 3316 αναφέρεται ως «Ανεξάρτητη Αρχή» και στο δε ν/σ του 3669 ως «ΑΕΠΕ».
1.2.2	Άρθρο 2, παρ. 1α:	α. Λείπει από το αντικείμενο του νέου φορέα η αναφορά στον έλεγχο / εποπτεία των Υπηρεσιών που διαχειρίζονται τις δημόσιες συμβάσεις μελετών και έργων. β. Σε κάθε περίπτωση στα τηρούμενα από την ΕΑΔΣ μητρώα πρέπει να περιλαμβάνεται και μητρώο Αναθετούσων Αρχών και Διαχειριστών Δημοσίων Συμβάσεων του Δημοσίου, πιστοποιημένης επάρκειας. γ. Υπενθυμίζεται ότι μετά από απαίτηση της ΕΕ για τη διασφάλιση και την επιβεβαίωση της διαχειριστικής επάρκειας των Αναθετούσων Αρχών (για τα έργα του ΕΣΠΑ 2007-2013) καταρτίστηκαν και θα έπρεπε να εφαρμόζονται τα ακόλουθα εθνικά Πρότυπα και Οδηγοί Εφαρμογής: ΕΛΟΤ 1429: Διαχειριστική επάρκεια οργανισμών για την υλοποίηση έργων δημοσίου χαρακτήρα – Απαιτήσεις ΕΛΟΤ 1431-1: Οδηγός εφαρμογής του ΕΛΟΤ 1429 για οργανισμούς υλοποίησης δημοσίων τεχνικών έργων υποδομής, ΕΛΟΤ 1431-2: Οδηγός εφαρμογής του ΕΛΟΤ 1429 για οργανισμούς υλοποίησης δημοσίων συμβάσεων προμηθειών και υπηρεσιών, ΕΛΟΤ 1431-3: Οδηγός εφαρμογής του ΕΛΟΤ 1429 για οργανισμούς υλοποίησης συγκεκριμένων δράσεων με ίδια μέσα, ΕΛΟΤ 1432: Διαχειριστική επάρκεια οργανισμών για την υλοποίηση έργων δημοσίου χαρακτήρα – Απαιτήσεις για διεργασίες αξιολόγησης και αξιολογητές. δ. Σχετική είναι και η πρόβλεψη του άρθρου 3 παρ. 4 του ισχύοντος Ν.3316 κατά την οποία: «Με απόφαση του ΥΠΕΧΩΔΕ μπορεί να καθορίζονται προδιαγραφές επάρκειας των τεχνικών υπηρεσιών όλων εν γένει των Αναθετούσων Αρχών για την προετοιμασία, τη διεξαγωγή της διαδικασίας ανάθεσης και τη διοίκηση μελέτης ή έργου, ανάλογα με το είδος, το μέγεθος και την πολυπλοκότητα των έργων». Η έκδοση της απόφασης εκκρεμεί, παρά την προεργασία που έχει γίνει (ΥΠΟΙΟ, ΤΕΕ).
1.2.3	Άρθρα 10, 11 και 12:	α. Οι αναφερόμενες στο ν/σ αρμοδιότητες της ΑΕΠΕ θα πρέπει να επανεξεταστούν υπό το πρίσμα των αρμοδιοτήτων της ΕΑΔΣ. Σημειώνεται ότι στο περίγραμμα των αρμοδιοτήτων της ΕΑΔΣ που δημοσιεύτηκε (βλ Παράρτημα 1), δεν περιλαμβάνεται ο έλεγχος ωριμότητας κατά το προσυμβατικό στάδιο, ούτε άλλοι έλεγχοι κατά το στάδιο εκτέλεσης της σύμβασης, ούτε και η έκδοση βεβαιώσεων ανεκτελέστου υπολοίπου εργασιών ή η συμμετοχή σε επιτροπές παραλαβής. β. Η παράλληλη λειτουργία περισσότερων της μιας ανεξάρτητων αρχών για τις Δημόσιες

**Παρατηρήσεις επί των δημοσιευθέντων κειμένων των Νομοσχεδίων
Τμήμα 1^ο – Έκδοση 2.5**

1.2 Ειδικότερες Παρατηρήσεις

α/α	Αναφορές Κειμένου	Σχόλια - Παρατηρήσεις
		<p>Συμβάσεις (π.χ. ΕΑΔΣ και ΑΕΠΕ) είναι προφανές ότι είναι αδιανόητη, όταν χώρες όπως η Μ. Βρετανία, η Γαλλία, η Αυστραλία κ.α. έχουν έναν ενιαίο φορέα.</p> <p>Η σύσταση και λειτουργία των τριών κλαδικών Συμβουλίων που αναφέρονται στην παρ. 1.1.1ζ δεν είναι ασύμβατη με την περίπτωση ενός φορέα τύπου ΕΑΔΣ.</p> <p>γ. Σε κάθε περίπτωση, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της ΕΑΔΣ που δημοσιεύτηκε, θα πρέπει να διασφαλιστεί και η κάλυψη των ακόλουθων αντικειμένων:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1/ Τήρησης των Μητρώων Επιχειρήσεων και Αναθετουσών Αρχών. 2/ Αξιολόγησης της επάρκειας των Αναθετουσών Αρχών. 3/ Εποπτείας των παρόχων υπηρεσιών κατά την έννοια του άρθρου 28 της Οδηγίας 2006/123/ΕΚ σχετικά με τις «υπηρεσίες στην εσωτερική αγορά» και του άρθρου 28 του ν/σ του ΥΠΟΙΑΝ για την προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας. 4/ Ελέγχου αθέμιτων πρακτικών. 5/ Μέριμνα για κατάρτιση και εποπτεία εφαρμογής προτύπων τευχών δημοπράτησης, συγγραφών υποχρεώσεων, τυποποιημένων άρθρων τιμολογίου εργασιών και ενιαίων τεχνικών προδιαγραφών, εναρμονισμένων με τα ισχύοντα ευρωπαϊκά πρότυπα. 6/ Η διαμόρφωση κανόνων, η ανάπτυξη και η διαχείριση συστήματος ηλεκτρονικών δημοπρασιών (e-bidding). 7/ Τήρησης των στατιστικών υποχρεώσεων (άρθρα 75, 76 της οδηγίας 2004/18, 67 της 2004/17 και 157, 158 του Ν.3669). <p>δ. Οι λοιπές αρμοδιότητες που προτείνονται στο ν/σ του ΥΠΟΜΕΔΙ για την ΑΕΠΕ, και δεν περιλαμβάνονται στις αρμοδιότητες της ΕΑΔΣ, και οι οποίες σήμερα δεν καλύπτονται ή καλύπτονται μερικώς από άλλους φορείς (και πάντως μόνο για τα συγχρηματοδοτούμενα έργα), προτείνεται να ανατεθούν στις Διαχειριστικές Αρχές. Τέτοιες αρμοδιότητες π.χ. μπορεί να είναι:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ο έλεγχος ωριμότητας (σκοπιμότητα, Φάκελος Έργου, ΜΠΕ, έρευνες, μελέτες, χρηματοδότηση, αδειοδοτήσεις, αρχαιολογία, απαλλοτριώσεις, ΟΚΩ, αποτυπώσεις κλπ). - Ο έλεγχος τεχνικής πληρότητας και κατασκευασιμότητας των μελετών και επάρκειας του προϋπολογισμού τους. - Ο έλεγχος των τευχών δημοπράτησης και ειδικότερα της ΤΣΥ, ως τους την εναρμόνιση των αναφερόμενων τεχνικών προδιαγραφών με τα ευρωπαϊκά πρότυπα. - Ο έλεγχος των Ασυνήθιστα Χαμηλών Προσφορών (άρθρα 55 της οδηγίας 2004/18, 57 της οδηγίας 2004/17 και 153 του Ν.3669), τόσο για τους συμβάσεις μελετών όσο και για τους συμβάσεις έργων. - Η συμμετοχή σε επιτροπές παραλαβής φυσικού εδάφους, χαρακτηρισμού εδαφών και εργασιών. <p>ε. Υπενθυμίζεται ότι η ΜΟΔ έχει εκδώσει πλήθος οδηγιών για τον έλεγχο τους ωριμότητας των έργων από τους Αναθέτουσες Αρχές και ότι το ΥΠΟΙΑΝ (στο οποίο υπάγονται οι Διαχειριστικές Αρχές και η ΜΟΔ) εξέδωσε ειδική ΥΑ (20554/ΕΥΣ 3430, 13.05.2010) με θέμα «Καθορισμός προδιαγραφών και διαδικασιών ελέγχου και επικαιροποίησης μελετών τεχνικών έργων», η οποία συνοδεύεται από αναλυτικούς πίνακες σημείων ελέγχου (check lists) για τον έλεγχο της ωριμότητας και πληρότητας των μελετών. Στο ν/σ ουδεμία σχετική αναφορά γίνεται.</p>
1.2.4	Άρθρο 12:	α. Ως προς την τήρηση των Μητρώων είναι σκόπιμο να διερευνηθεί εναλλακτικά η σκοπιμότητα εφαρμογής σχετικής πρόβλεψης του άρθρου 108, παρ. 4, του Ν.3669 , κατά την

**Παρατηρήσεις επί των δημοσιευθέντων κειμένων των Νομοσχεδίων
 Τμήμα 1^ο – Έκδοση 2.5**

1.2 Ειδικότερες Παρατηρήσεις

α/α	Αναφορές Κειμένου	Σχόλια - Παρατηρήσεις
		<p>οποία:</p> <p>«Με προεδρικό διάταγμα μπορεί να ιδρυθεί οργανισμός με μορφή νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου που εποπτεύεται από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και στον οποίο μεταβιβάζονται οι αρμοδιότητες των άρθρων 92, 96 και 107 του παρόντος, που αναφέρονται σε θέματα εγγραφής και αναθεώρησης εγγραφής, με την επιφύλαξη των διατάξεων για την εγγραφή και αναθεώρηση εγγραφής των δύο ανωτέρων τάξεων του Μ.Ε.ΕΠ., καθώς και τήρησης του Μ.Ε.ΕΠ. και του Μ.Ε.Κ..</p> <p>Με το ίδιο προεδρικό διάταγμα ορίζονται οι αρμοδιότητες τους εποπτείας, τα τους διοίκησης του οργανισμού αυτού, η στελέχωσή του, ο τρόπος λειτουργίας των επιτροπών κατάταξης και αναβάθμισης των πτυχίων στα μητρώα Μ.Ε.ΕΠ. και Μ.Ε.Κ., οι πόροι αυτού, που προέρχονται από τέλη και εισφορές των εργοληπτικών επιχειρήσεων του Μ.Ε.ΕΠ. και των τεχνικών του Μ.Ε.Κ. και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για τη λειτουργία του. Με το ίδιο προεδρικό διάταγμα μπορεί να ορίζεται ότι μέχρι την ολοκλήρωση της στελέχωσης των υπηρεσιών του οργανισμού αυτού είναι δυνατή η απόσπαση προσωρινά στον οργανισμό του αναγκαίου αριθμού υπαλλήλων εκ των υπηρετούντων τους υπηρεσίες του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, που είναι αρμόδιες για την τήρηση των μητρώων Μ.Ε.ΕΠ. και Μ.Ε.Κ.. Οι δαπάνες λειτουργίας του νομικού προσώπου βαρύνουν τους πόρους του. ...».</p> <p>Σε περίπτωση τήρησης των μητρώων από την ΑΕΠΕ, οι προβλέψεις αυτές θα πρέπει να καταργηθούν.</p>
1.2.5	Ελλείπουσες Αρμοδιότητες (?) της ΑΕΠΕ	<p>α. Είναι σκόπιμο να εξεταστεί, αν στις αρμοδιότητες του νέου φορέα θα πρέπει να περιληφθούν, π.χ. και τα ακόλουθα:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ο έλεγχος ποιότητας των ΔΕ για λογαριασμό του ΚτΕ, ώστε να μπορέσουμε να πείσουμε επιτέλους την ΕΕ ότι δεν χρειάζεται πλέον η «επιτήρηση» των ΔΕ από τον ΕΣΠΕΛ !!!. Το ν/σ για τα έργα διατηρεί όλες τις σχετικές με τον ΕΣΠΕΛ υποχρεώσεις. Επί υπουργείας Σουφλιά, ο ΓΓΔΕ και το ΤΕΕ είχαν συμφωνήσει με την ανάγκη μετατροπής του ΚΕΔΕ και του Σώματος Επιθεωρητών ΔΕ σε Ανεξάρτητη Αρχή !!! - Ο έλεγχος επάρκειας και συνάφειας του προϋπολογισμού μελέτης για την πλήρη κατασκευή του δημοπρατούμενου φυσικού αντικειμένου. - Η αξιολόγηση της μελέτης ως προς την επιλογή των βέλτιστων λύσεων για την κάλυψη των συγκεκριμένων αναγκών (value engineering). - Ο έλεγχος των έργων κατά το μετασυμβατικό στάδιο (συντήρηση, λειτουργία, απόδοση εξυπηρετήσεων), με το οποίο ουδείς ασχολείται.
1.2.6	Διατηρούμενες αρμοδιότητες της ΓΓΔΕ (?)	<p>β. Στο Ν. 3669, άρθρο 180, παρ. 4 διατηρείται διάταξη κατά την οποία:</p> <p>«Σε κάθε περίπτωση η εποπτεία στους άλλους φορείς για την τήρηση των διαδικασιών και γενικά για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Κώδικα και των κανονιστικών πράξεων που εκδίδονται με εξουσιοδότηση του ασκείται από τη Γ.Γ.Δ.Ε. του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, όπως ειδικότερα ορίζεται με προεδρικό διάταγμα»</p> <p>Είναι προφανές ότι με τέτοιες προβλέψεις δημιουργείται επαρκής σύγχυση, ικανή να ακυρώσει «εκ προοιμίου» τις προθέσεις για τον νέο φορέα.</p>
1.2.7	Άρθρο 19:	<p>α. Οι αναφερόμενες προθεσμίες θα πρέπει να επανεξεταστούν με βάση τα αναφερόμενα στο δημοσίευμα για τη σύσταση της ΕΑΔΣ (σε λειτουργία το Μάιο του 2011 !!!).</p>

**Παρατηρήσεις επί των δημοσιευθέντων κειμένων των Νομοσχεδίων
Τμήμα 1^ο – Έκδοση 2.5**

Μέρος 2^ο

**Γενικά σχόλια για την απόπειρα
«Αναμόρφωση του Συστήματος Παραγωγής Δημοσίων Έργων»
μέσω της προτεινόμενης τροποποίησης
των Ν. 3316/2005 (μελέτες) και Ν.3669/2008 (έργα)**

2.1 Ως προς τα κείμενα των ν/σ:

- 2.1.1 Στόχος του Υπουργείου ήταν η **Αναμόρφωση του Συστήματος Παραγωγής Δημοσίων Έργων** (επιστολή-πρόσκληση για υποβολή προτάσεων οικ.10817/8-12-2009). Το αποτέλεσμα είναι ένα σύνολο αποσπασματικών παρεμβάσεων σε κείμενα που έχουν ήδη τροποποιηθεί κατ' επανάληψη, ένα βιαστικό «πανωσήκωμα σε πανωσήκωμα», χωρίς σχεδιασμό, πάνω σε ένα ήδη ελλειμματικό υπόβαθρο.
- 2.1.2 Τα ν/σ δεν ανακεφαλαιώνουν τις τροποποιήσεις σε ενιαίο κείμενο με τις διατηρούμενες διατάξεις, με αποτέλεσμα να είναι δυσχερέστατη η μελέτη τους.
- 2.1.3 Δεν περιλαμβάνουν εισηγητική έκθεση για την τεκμηρίωση της αναγκαιότητας και της σκοπιμότητας κάθε μιας εκ των προτεινόμενων τροποποιήσεων.
- 2.1.4 Οι προτεινόμενες τροποποιήσεις είναι ως επί το πλείστον ξένες προς τους στόχους που έθεσε το Υπουργείο στην επιστολή-πρόσκληση για υποβολή προτάσεων για **την Αναμόρφωση του Συστήματος Παραγωγής Δημοσίων Έργων (επιστολή οικ.10817/8-12-2009)**.

Υπενθυμίζονται οι βασικοί άξονες του ΥΠΟΜΕΔΙ για την επιχειρούμενη αναμόρφωση, όπως διατυπώνονται στην εν λόγω επιστολή:

A.	Διασφάλιση της ποιότητας των παραγομένων έργων
B.	Σύντμηση του χρόνου και του κόστους του παραγόμενου έργου χωρίς υπερβάσεις και αποκλίσεις από το φυσικό αντικείμενο των παραγόμενων έργων
Γ.	Διαφάνεια και αξιοκρατία στις αναθέσεις (ανάρτηση στο διαδίκτυο πλήρους εικόνας για την πορεία του έργου)
Δ.	Προστασία του περιβάλλοντος στα πλαίσια της βιώσιμης Πράσινης Ανάπτυξης.
E.	Βέλτιστος συνδυασμός των δαπανών στη διάρκεια ζωής του έργου και της ποιότητας ώστε να επιτευχθούν οι απαιτήσεις του χρήστη.

Υπενθυμίζονται οι ειδικότεροι στόχοι για την επιχειρούμενη αναμόρφωση, όπως διατυπώνονται στην εν λόγω επιστολή:

-	την οργάνωση και εξυγίανση των Μητρώων ΜΕΚ και ΜΕΕΠ, με την παροχή κινήτρων και τη θεσμοθέτηση απαιτήσεων και προϋποθέσεων για τη δημιουργία αξιόπιστων εργοληπτικών επιχειρήσεων,
-	τον εφοδιασμό των Αναθετουσών Αρχών πριν από την προκήρυξη του διαγωνισμού, με αξιόπιστους φακέλους του έργου, που θα περιλαμβάνουν πλήρως προσδιορισμένο, ποσοτικά και ποιοτικά αντικείμενο,
-	την αποσαφήνιση και αντικειμενοποίηση των κανόνων ανάθεσης των έργων με κριτήριο την πλέον συμφέρουσα οικονομική προσφορά και την υλοποίηση ενός πλήρους έργου σύμφωνα με τον προδιαγραφόμενο προορισμό του,
-	τον εκσυγχρονισμό και τη συμπλήρωση των Τεχνικών Προδιαγραφών, σε συνδυασμό με την επικαιροποίηση και συμπλήρωση των Αναλυτικών Τιμολογίων και
-	την απλούστευση των διαδικασιών σε όλο το φάσμα παραγωγής των έργων.

**Παρατηρήσεις επί των δημοσιευθέντων κειμένων των Νομοσχεδίων
Τμήμα 1^ο – Έκδοση 2.5**

Από τους ειδικότερους στόχους που θέτει η ανωτέρω επιστολή:

- Η οργάνωση και εξυγίανση των Μητρώων ΜΕΚ, ΜΕΕΠ επαφίεται στην μελλούμενη ΑΑ με άγνωστους σχεδιασμούς και προθέσεις.
- Ο Φάκελος Έργου **(βλ αναλυτικότερα σχόλια στο μέρος 3 και 4)** παραμένει μία υποχρέωση με σαφώς απροσδιόριστο αντικείμενο και περιεχόμενο, που παραπέμπεται και αυτή στην ΑΑ. Στα ν/σ διαιωνίζονται:
  - η σύγχυση-ταύτιση του «έργου» με τη «σύμβαση», και
  - η απουσία υπόχρεου για την ενημέρωσή του Φακέλου, μετά την ανάθεση των μελετών και μέχρι την ολοκλήρωση του έργου.
- Η πρόθεση εφαρμογής της διαδικασίας **επιλογής με κριτήριο τη συμφερότερη οικονομικά προσφορά (Economically Most Advantageous Tender, EMAT)**, χρησιμοποιώντας ποσοτικά κριτήρια και προκαθορισμένες καμπύλες βαθμολόγησης, **κρίνεται κατ'αρχήν ως θετική**. Η αποσαφήνιση όμως και η αντικειμενικοποίηση των κανόνων εφαρμογής της μεταφέρεται σε μελλοντική ΥΑ. Κατά γενικό τρόπο οι σχετικές αναφορές στο ν/σ αναδεικνύουν το κενό ενημέρωσης και την εσφαλμένη αντίληψη που έχουν οι συντάκτες του ν/σ για τον τρόπο εφαρμογής της διαδικασίας αυτής **και για τις σχετικές οδηγίες που έχει εκδώσει η ΕΕ. (βλ αναλυτικότερα σχόλια στο μέρος 4)**.
- Για τον εκσυγχρονισμό και τη συμπλήρωση των Τεχνικών Προδιαγραφών σε συνδυασμό και με την επικαιροποίηση και συμπλήρωση των **Αναλυτικών Τιμολογίων, ουδεμία αναμόρφωση γίνεται και διατηρούνται τόσο τα απολιθώματα της περιόδου Σουφλιά, όσο και οι προ αυτού απηρχαιωμένοι μηχανισμοί «διαπίστωσης τιμών» και αναθεώρησης**. Παράλληλα διατηρούνται οι όροι «Προϋπολογισμός Υπηρεσίας» στο Ν.3669 και «Προϋπολογισμός Μελέτης» στο Ν.3316, χωρίς να γνωρίζει κανείς πώς τεκμηριώνονται οι εκτιμήσεις αυτές και ποιός έχει την ευθύνη για τον προϋπολογισμό της δαπάνης ενός ΔΕ.
- Τέλος, η πρόθεση απλούστευσης και επιτάχυνσης των διαδικασιών γίνεται ανέφικτη με τις νεόκοπες διαδικασίες ανάθεσης, **την αθεράπευτη ανεπάρκεια** των υπηρεσιών και τις πρόσθετες απαιτούμενες εγκρίσεις της όποιας ΑΑ.

2.1.5 Στα ν/σ **δεν έχουν ληφθεί υπόψη** βασικές και εξαιρετικά σημαντικές προτάσεις των ΕΟ, όπως ενδεικτικά και όχι περιοριστικά:

- Η καθιέρωση τυποποιημένων συγγραφών υποχρεώσεων για κάθε τύπο σύμβασης με βάση καθιερωμένα διεθνώς πρότυπα (π.χ. FIDIC)
- Οι δηλωμένες υπεργολαβίες (nominated subcontractors) και τυποποίηση υπεργολαβικών συμφωνητικών. Πρόβλεψη δυνατότητας άμεσης πληρωμής του Υ/Ε από τον ΚΤΕ.
- Ο έλεγχος γνησιότητας των εγγυητικών επιστολών (π.χ. μέσω διαδικτύου, κλπ).
- Η καθιέρωση των ηλεκτρονικών δημοπρασιών.
- Η δημοπράτηση με «Προϋπολογισμό Μελέτης» του οποίου την ευθύνη θα έχει ο Μελετητής και ο οποίος θα ελέγχεται από την ΑΑ, και όχι με «Προϋπολογισμό Υπηρεσίας».
- Η απόσυρση των τιμοκαταλόγων Σουφλιά και η επαναφορά των αναλυτικών τιμολογίων με σύγχρονα τυποποιημένα περιγραφικά άρθρα.
- Η πρόβλεψη νέας κατηγορίας άρθρων εργασιών για τις εργασίες εγκατάστασης, λειτουργίας και απομάκρυνσης του εργοταξίου.
- Η αναμόρφωση του μηχανισμού διαπίστωσης των βασικών τιμών (εργατικά, υλικά, μισθώματα μηχανημάτων) με διαφοροποίηση κατά γεωγραφικές ζώνες και η σύσταση Παρατηρητηρίου Προϊόντων Δομικών Κατασκευών και Προμηθευτών.
- Η αναμόρφωση του συστήματος αναθεώρησης των συμβατικών τιμών.

Παρατηρήσεις επί των δημοσιευθέντων κειμένων των Νομοσχεδίων
Τμήμα 1^ο – Έκδοση 2.5

- Η επαναφορά της υποχρέωσης επικαιροποίησης του προϋπολογισμού μελέτης από την Αναθέτουσα Αρχή, σε περίπτωση δημοπράτησης του έργου με χρονική υστέρηση άνω των 6 μηνών από το τρίμηνο υπολογισμού του (στις μελέτες μπήκε !!!).
- Στην περίπτωση ελεύθερης συμπλήρωσης ανοικτού τιμολογίου, η υποχρέωση τεκμηρίωσης της προσφοράς με ανάλυση της τιμής κατ'είδος δαπάνης, με τυποποιημένο τρόπο και η ενσωμάτωση του % για ΓΕ και ΟΑ στις τιμές μονάδος.
- Η πρόβλεψη ειδικού κονδυλίου για τις μεταφορές.
- Η πλήρης συμμόρφωση προς την υποχρέωση τεχνικής εναρμόνισης και προσαρμογής των τεχνικών προδιαγραφών και της ΤΣΥ προς τα ισχύοντα ευρωπαϊκά πρότυπα. Κατάργηση των ασύμβατων εθνικών κειμένων (ΠΤΠ, κανονισμοί, κλπ).
- Η εφαρμογή των συμφωνιών – πλαίσιο (framework contracts) (άρθρο 126, Ν.3669) και για τα έργα (εφαρμόζεται ήδη στις μελέτες).
- ...

2.1.6 Και στην περίπτωση αυτών των ν/σ ακολουθείται πιστά η κλασική ελληνική νομοπαρασκευαστική πρακτική του **«όσα δε φτάνει η αλεπού τα κάνει κρεμαστάρια και τα στέλνει στις καλένδες ...»**, με την πρόβλεψη πλήθους ΥΑ και ΠΔ που θα πρέπει να εκδοθούν για την εφαρμογή των διατάξεων των νόμων αυτών, όταν αυτοί ψηφιστούν.

Σημειώνεται ότι για τους Ν.3316 και Ν.3669, όπως ισχύουν σήμερα, εκκρεμεί ακόμη η έκδοση αρκετών εκ των προβλεπόμενων σε αυτούς πράξεων (ΠΔ και ΥΑ), όπως π.χ.:

- Του ΠΔ του άρθρου 179, παρ. 4(ια) και 4(ιβ) του Ν. 3669/2008:

*«4. Με **προεδρικό διάταγμα** μπορεί να καθορίζονται και να τροποποιούνται επίσης οι διατάξεις που αφορούν:*

ια) στην πιστοποίηση και πληρωμή των εργασιών και στην αναθεώρησή τους,

ιβ) στην εφαρμογή της αναθεώρησης των τιμών και ιδίως στον τρόπο διαπίστωσης των βασικών τιμών, στα όργανα για τη διαπίστωση αυτή με τη δυνατότητα σύστασης ειδικού συλλογικού οργάνου, στον τρόπο που θα υπολογίζεται η αναθεώρηση για τα υλικά που πιστοποιούνται πριν ενσωματωθούν ή για τις άλλες ημιτελείς εργασίες, ...»

- Του ΠΔ και της ΥΑ του άρθρου 45, παρ. 4, εδάφιο δεύτερο και τρίτο του Ν. 3669/2008:

*«4. Για την πληρότητα των εκπονούμενων μελετών, τον αρτιότερο σχεδιασμό, την καλύτερη διοίκηση και επίβλεψη και την έντεχνη κατασκευή του έργου, **υποχρεούνται** ο μελετητής, ο ανάδοχος κατασκευής του έργου και ο τεχνικός σύμβουλος **να ασφαλίζουν τη μελέτη**, την κατασκευή του έργου και τις υπηρεσίες τεχνικού συμβούλου αντίστοιχα.*

***Με προεδρικό διάταγμα**, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και Ανάπτυξης, **ορίζονται η έναρξη εφαρμογής της παραγράφου αυτής**, οι μελέτες, τα έργα και οι υπηρεσίες τεχνικού συμβούλου που εξαιρούνται από την υποχρέωση ασφάλισης και **ρυθμίζονται τα σχετικά θέματα εφαρμογής της διάταξης αυτής και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια.** ^[1]*

***Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και Ανάπτυξης** καθορίζονται, ειδικά, τα ελάχιστα όρια ασφαλιστικών καλύψεων, οι αποδεκτές εξαιρέσεις και οι μέγιστες απαλλαγές από τις ασφαλιστικές καλύψεις».*

2.1.7 Πέραν της προαναφερόμενης πρακτικής, **η περίπτωση του ν/σ του 3669 εμφανίζει και την ακόλουθη πρωτοτυπία:**

Ο Ν.3669 – 2008 **«Κύρωση της κωδικοποίησης της νομοθεσίας κατασκευής δημόσιων έργων»** είναι μία **επιλεκτική** συρραφή και παράθεση υφισταμένων και **μη-καταργούμενων** διατάξε-

¹ / Στο μεταξύ η υποχρέωση αυτή μας επιβάλλεται από την Οδηγία 2006/123/ΕΚ για τις Υπηρεσίες

**Παρατηρήσεις επί των δημοσιευθέντων κειμένων των Νομοσχεδίων
Τμήμα 1^ο – Έκδοση 2.5**

ων, όπως αυτές ισχύουν σήμερα, με κύριο κορμό το Ν.1418/84, το ΠΔ 609/85, το Ν. 2229/94, το Ν. 3263/04 το ΠΔ 60/2007 και πλήθος άλλων.

Με την έννοια αυτή ο Ν. 3669 δεν είναι εκτελεστικός νόμος. Γι' αυτό και η εσωτερική ομογενοποίηση και εναρμόνιση των παρατιθέμενων διατάξεων μεταξύ τους – που ήταν το ζητούμενο – δεν φαίνεται ότι απασχόλησε τους συντάκτες του. **Οι παρεμβάσεις που προτείνονται, γίνονται στις διατάξεις που έχουν περιληφθεί στην κωδικοποίηση, χωρίς να μεταφέρονται στα μητρικά κείμενα, που παραμένουν σε ισχύ ως έχουν !!!.**

Οι περισσότερες από τις παρεμβάσεις που προτείνονται, θα μπορούσαν να γίνουν με τη εφαρμογή του άρθρου 179 του Ν.3669 «Εξουσιοδοτικές διατάξεις», όπου παρέχεται η εξουσιοδότηση στον Υπουργό να τροποποιεί με ΠΔ το σύνολο σχεδόν των κωδικοποιημένων διατάξεων – **εννοείται στα μητρικά κείμενα στα οποία αυτές ορίζονται.** Ανάλογη δυνατότητα παρέχεται και από το άρθρο 77, παρ.3, του ΠΔ 60/2007 στο οποίο ορίζεται ότι: **«Με απόφαση του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού μπορεί να ρυθμίζεται κάθε θέμα που αναφέρεται σε διαδικαστικές λεπτομέρειες, αναγκαίες για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος».**

Χαρακτηριστική είναι η περίπτωση του προτεινόμενου ως καινοφανούς τρόπου σύναψης δημόσιας σύμβασης έργου με τη διαδικασία του **ανταγωνιστικού διαλόγου**. Η διαδικασία αυτή προβλέπεται στο ισχύον ΠΔ 60/2007 (μεταφορά της οδηγίας 18/2004/ΕΚ) ως δυνατότητα τόσο για υπηρεσίες όσο και για προμήθειες και έργα. Για κάποιον λόγο (σε κάποιον τότε δεν άρεσε ...) δεν περιελήφθη στις διατάξεις που κωδικοποιήθηκαν με τον Ν.3669. Οι λεπτομέρειες εφαρμογής της διαδικασίας αυτής θα μπορούσαν να οριστούν με σχετικό ΠΔ κατά τα ανωτέρω. Η διαδικασία του ανταγωνιστικού διαλόγου μπορεί να εφαρμοστεί και για τις μελέτες, όπου όμως δεν προβλέπεται.

Ως αντίστροφο παράδειγμα αναφέρονται οι συμφωνίες–πλαίσιο. Σχετική πρόβλεψη γίνεται στο ΠΔ 60/2007 (για μελέτες, έργα και προμήθειες), η οποία και μεταφέρθηκε στην κωδικοποίηση του Ν.3669 (άρθρο 126), **αλλά ουδέποτε ασχολήθηκε κανείς με τις λεπτομέρειες εφαρμογής του πολύ χρήσιμου αυτού εργαλείου στην περίπτωση ανάθεσης έργων, ιδίως των ΟΤΑ.** Αντίθετα η διαδικασία αυτή έχει ενσωματωθεί στον Ν.3316 και εφαρμόζεται για την ανάθεση μελετών και υπηρεσιών.

Το ίδιο ισχύει και για τις δημοπρασίες μέσω διαδικτύου, για την εφαρμογή των οποίων στα ΔΕ και στις Μελέτες, ουδείς λόγος γίνεται.

Άλλη χαρακτηριστική περίπτωση προτεινόμενης ως καινοφανούς διάταξης είναι το **«σύστημα προσφοράς με συνδυασμό πολλαπλών κριτηρίων».** Η διάταξη αυτή δεν αποτελεί «νέο σύστημα», αλλά είναι επιτέλους μία πρακτική οδηγία εφαρμογής του τρόπου επιλογής αναδόχου με **κριτήριο τη συμφερότερη προσφορά**, διαδικασία που προβλέπεται ήδη στο ΠΔ 60/2007 και στο Ν.3669, αλλά είχε διαστρεβλωθεί οικτρά με την «πατέντα» του μαθηματικού τύπου και είχε εξοστρακιστεί κατά την περίοδο Σουφλιά. Δυστυχώς οι λεπτομέρειες εφαρμογής της οδηγίας αυτής (δηλ ο τρόπος βαθμολόγησης των επιμέρους κριτηρίων) **ανάγεται σε μελλοντική ΥΑ. Επί της αρχής πάντως η προτεινόμενη οδηγία συνάδει με τις σχετικές κατευθύνσεις που έχει εκδώσει η ΕΕ για την εφαρμογή του κριτηρίου της συμφερότερης προσφοράς (Economically Most Advantageous Tender, EMAT), που παρατίθενται στο Παράρτημα 3 του παρόντος (βλ αναλυτικότερα σχόλια στο μέρος 4).**

**Παρατηρήσεις επί των δημοσιευθέντων κειμένων των Νομοσχεδίων
Τμήμα 1^ο – Έκδοση 2.5**

2.2 Ως προς τη μεθοδολογική προσέγγιση:

- 2.2.1 Οποιαδήποτε απόπειρα **Αναμόρφωση του Συστήματος Παραγωγής Δημοσίων Έργων** προϋποθέτει τη συνολική θεώρηση του κύκλου ζωής του έργου, που αρχίζει με την αξιολόγηση της σκοπιμότητας εξυπηρέτησης μιας ανάγκης, περιλαμβάνει τον καθορισμό των ποιοτικών, χρονικών και οικονομικών περιορισμών και τον επιχειρησιακό σχεδιασμό του έργου, τις απαιτούμενες έρευνες και αποτυπώσεις, τον λειτουργικό και τεχνικό σχεδιασμό του, την κατασκευή και τις δοκιμές του, τη λειτουργία και τη συντήρησή και ολοκληρώνεται με την ανακατασκευή ή την καθαίρεσή του.
- 2.2.2 Παράλληλα, για κάθε στάδιο ανάπτυξης ενός Δημοσίου Έργου, είναι απαραίτητο να αποτυπώνονται και να καθορίζονται οι διαδικασίες και οι όροι αντιμετώπισης και χειρισμού του:
- Από τεχνική - μεθοδολογική άποψη (**μεθοδολογική προσέγγιση**), με τον καθορισμό μιας ορθολογικής αλληλουχίας ενεργειών, διεργασιών και επιλογών, ώστε να διασφαλίζεται η επιτυχής υλοποίηση κάθε σταδίου και η εξυπηρέτηση των στόχων του έργου.
  - Από την άποψη συμβολαιοποίησης υποχρεώσεων προς τρίτους και επιλογής των αντισυμβαλλόμενων (**συμβατική προσέγγιση**), με τον καθορισμό των διαδικασιών ανάθεσης, την επιλογή του προσφορότερου τύπου σύμβασης, τον καθορισμό των συμβατικών όρων, των τεχνικών προδιαγραφών, των διαδικασιών παραλαβής και ελέγχου κλπ.
  - Από την άποψη των ειδικότερων καθηκόντων και αρμοδιοτήτων που αναλαμβάνουν συγκεκριμένα όργανα ή πρόσωπα του Κυρίου του Έργου (ΚτΕ), που έχουν την ευθύνη διεκπεραίωσης του συγκεκριμένου σταδίου και είναι επιφορτισμένα με τη διαχείριση των αντιστοίχων συμβάσεων, την επίσπευση των απαιτούμενων ενεργειών, τη λήψη των αποφάσεων και τη χορήγηση των προβλεπόμενων εγκρίσεων (**διαχειριστική προσέγγιση**).
- 2.2.3 Όπως απεικονίζεται σχηματικά στην επόμενη σελίδα, το σύνολο των διατάξεων, κανόνων, αρχών και διαδικασιών, που περιγράφουν και προδιαγράφουν τις παραπάνω προσεγγίσεις, μαζί με τα «εργαλεία» για την υποστήριξη και τον έλεγχο της εφαρμογής τους (οδηγούς, προγράμματα κατάρτιση, προγράμματα Η/Υ, κλπ) αποτελούν το αποκαλούμενο **«θεσμικό πλαίσιο παραγωγής ΔΕ»**.
- 2.2.4 Σε όλες τις χώρες της ΕΕ οι περισσότερες διατάξεις που περιγράφουν και προδιαγράφουν τις παραπάνω προσεγγίσεις, και ιδίως τα θέματα μεθοδολογίας, συμβατικών όρων και τεχνικών προδιαγραφών, ρυθμίζονται και συνομολογούνται μεταξύ των ενδιαφερόμενων μερών σε **επίπεδο τυποποίησης** (με πρότυπα και κανονισμούς) και **όχι με πράξεις νομοθετικού περιεχομένου**.
- 2.2.5 **Πάγια αδυναμία της ελληνικής διοίκησης**, σε κάθε απόπειρα αναμόρφωσης του θεσμικού πλαισίου των ΔΕ, είναι ότι ουδέποτε κατάφερε να διαμορφώσει ένα θεσμικό πλαίσιο που να καλύπτει **κατά τρόπο συνολικό** όλα τα στάδια ανάπτυξης ενός έργου (προγραμματισμός, σχεδιασμός, εκτέλεση, λειτουργία), και, **κατά τρόπο διακριτό και ορθολογικό**, και τις τρεις προαναφερόμενες προσεγγίσεις.

**Παρατηρήσεις επί των δημοσιευθέντων κειμένων των Νομοσχεδίων
 Τμήμα 1^ο – Έκδοση 2.5**

Θεσμικό Πλαίσιο Παραγωγής ΔΕ					
Μέθοδοι, Διαδικασίες και Όροι Υλοποίησης των ΔΕ		Στάδια Ανάπτυξης του Έργου			
		Προγραμματισμός	Σχεδιασμός	Εκτέλεση	Λειτουργία
Τεχνική, Μεθοδολογική Προσέγγιση	Τεχνικές & Μέθοδοι Διοίκησης & Σχεδιασμού Έργων, Στάδια ανάπτυξης, Σημεία Ελέγχου, Αλληλουχίες και Ροή Ενεργειών, κλπ	X	X	X	X
Συμβατική Προσέγγιση	Μορφές και Είδη Συμβάσεων, Διαδικασίες Ανάθεσης, Συμβατικοί Όροι, Τεχνικές Προδιαγραφές, κλπ	X	X	X	X
Διαχειριστική Προσέγγιση	Αποφαινόμενα Όργανα: Σύσταση και Λειτουργία Καθήκοντα, Ευθύνες και Αρμοδιότητες – Απολογισμός	X	X	X	X
Εργαλεία Υποστήριξης και Ελέγχου της Εφαρμογής					

2.2.6 Έτσι πάντα, όπως και τώρα, η εκάστοτε επιχειρούμενη «αναμόρφωση»:

- Παρακάμπτει τα κρίσιμότερα στάδια του **προγραμματισμού και της λειτουργίας** των έργων, και επικεντρώνεται στο σχεδιασμό και στην εκτέλεση, που αντιμετωπίζονται ως αυτοτελείς παραγωγικές διαδικασίες, ξεκομμένες από το συνολικό κύκλο ανάπτυξης ενός ΔΕ.
- Παρακάμπτει ή δίνει πολύ μικρή σημασία στη **μεθοδολογική προσέγγιση** και **επικεντρώνεται στη συμβατική και στη διαχειριστική προσέγγιση** της υλοποίησης των έργων **και μάλιστα κατά τρόπο μη-διακριτό**, όπου στο ίδιο κείμενο συγχέονται διαδικασίες ανάθεσης και συμβατικοί όροι, με τον τρόπο λειτουργίας των διαφόρων επιτροπών και αποφαινόμενων οργάνων κατά την ανάθεση των συμβάσεων, την εκδίκαση ενστάσεων και την επίλυση διαφορών.
- Το μεγαλύτερο βάρος δίνεται κάθε φορά στο ρόλο, στη σύνθεση και στη λειτουργία των οργάνων που συμμετέχουν στην ανάθεση των συμβάσεων και αγνοείται συστηματικά η **υποχρέωση απολογισμού**, δηλ η υποχρέωση των οργάνων αυτών «να δίνουν λογαριασμό» ως προς την επίτευξη των στόχων που αναλαμβάνουν να υλοποιήσουν, ενώ παραμένει ακόμη στα χαρτιά και η υποχρέωση αξιολόγησης και επιβεβαίωσης της διαχειριστικής τους επάρκειας (βλ και σχόλιο 1.2.2γ στο μέρος 1).

2.2.7 Ένα δείγμα καταγραφής επιμέρους τομέων της διαδικασίας υλοποίησης δημοσίων έργων, για τους οποίους υπάρχει σημαντικό θεσμικό έλλειμμα ή απόλυτο κενό ως προς τη μεθοδολογική τους προσέγγιση, και για τους οποίους απαιτούνται σοβαρές παρεμβάσεις, που θα συμβάλουν ουσιαστικά στην βελτίωση του συστήματος παραγωγής ΔΕ, περιλαμβάνονται στο **Παράρτημα 2** του παρόντος.

**Παρατηρήσεις επί των δημοσιευθέντων κειμένων των Νομοσχεδίων
Τμήμα 1^ο – Έκδοση 2.5**

- 2.2.8 Συνοψίζοντας τον σχολιασμό για τη μεθοδολογική προσέγγιση της επιχειρούμενης «αναμόρφωσης», αναφέρονται τα ακόλουθα:
- Οι προτεινόμενες στα ν/σ ρυθμίσεις **μόνο ως άμεσες αποσπασματικές παρεμβάσεις προσωρινού ή δοκιμαστικού χαρακτήρα θα μπορούσαν να γίνουν δεκτές και να αξιοποιηθούν, για τη συμπλήρωση και τροποποίηση διατάξεων των Ν.3316 και Ν.3669 και για την εκτόνωση της κατάστασης.**
  - Σε καμία περίπτωση οι παρεμβάσεις αυτές δεν αποτελούν «αναμόρφωση του θεσμικού πλαισίου παραγωγής των ΔΕ». Η αναμόρφωση προϋποθέτει σοβαρές και εφ' όλης της ύλης παρεμβάσεις, βάθος χρόνου, συνέχεια και συνέπεια, πλήρη εναρμόνιση με τα ισχύοντα σε όλη την υπόλοιπη ΕΕ και ισχυρούς μεταρρυθμιστικούς μηχανισμούς, **όπως τα μόλιμα κλαδικά Συμβούλια Στρατηγικής και Τυποποίησης**. Ο κλάδος πρέπει να επιδιώξει και να εξασφαλίσει την προοπτική της αναμόρφωσης και να μην αρκεστεί στις πρόσκαιρες «τακτοποιητικές» παρεμβάσεις.
  - Σε κάθε περίπτωση είναι σημαντικό να απαιτηθεί – για πρώτη φορά – οι όποιες ρυθμίσεις τελικά συμφωνηθούν, να μην προωθηθούν προς ψήφιση αν δεν συνοδεύονται έστω από τα σχέδια όλων των νομοθετικών πράξεων (ΥΑ και ΠΔ) που προβλέπονται σε αυτές, αλλά και στους εν ισχύ νόμους 3316 και 3669, και των οποίων η έκδοση ακόμη εκκρεμεί.
  - Σε κάθε περίπτωση, είναι πλέον καιρός η ρύθμιση των συμβατικών σχέσεων – τόσο για τις μελέτες όσο και για τα έργα – να γίνεται και στην Ελλάδα με βάση διεθνώς ισχύοντα πρότυπα συμβολαίων (standard contract conditions). Σχετικά υποδείγματα υπάρχουν ήδη μεταφρασμένα και στα ελληνικά, διότι εφαρμόζονται στην Κύπρο. Ο κλάδος πρέπει να ανατρέξει σε δόκιμες, εναρμονισμένες και διεθνώς εφαρμοζόμενες πρακτικές συμβολαίων και να βάλει τέρμα στη νομολαγνεία και τους υστερόβουλους και αδόκιμους πειραματισμούς υπηρεσιακών παραγόντων.

2.3 Σημεία «επαφής» των δύο ν/σ που απαιτούν εναρμόνιση:

- 2.3.1 Τα βασικά «σημεία επαφής» του ν/σ για τις μελέτες (Ν.3316) και του ν/σ για τα έργα (Ν.3669) είναι τα ακόλουθα (αναφέρεται η αρίθμηση των άρθρων των ν/σ):
- (1) Ο ορισμός του «Έργου» (ν/σ 3316 / αρ.1 – ν/σ 3669 / αρ.2 και Ν.3669 / αρ.111 παρ.2).
  - (2) Ο Φάκελος Έργου (ν/σ 3316 / αρ.3, ουδεμία αναφορά στο Ν.3669).
  - (3) Ο προϋπολογισμός της δαπάνης του έργου κατά τον Μελετητή & την Υπηρεσία (ν/σ 3316 / αρ.29 – Ν.3669 / αρ.17 παρ. 4,5,6,7).
  - (4) Οι εφαρμοζόμενες Τεχνικές Προδιαγραφές (ν/σ 3316, αρ. 29, παρ.1 – Ν.3669 /αρ.154 και 176
  - (5) Οι πρόδρομες εργασίες (ν/σ 3316 / αρ.3 και αρ.6 – ν/σ 3669 / αρ.2 παρ.3).
  - (6) Οι υπηρεσίες διοίκησης, επίβλεψης και ελέγχου τεχνικών έργων (ν/σ 3316 / αρ.2 και αρ.13 – ν/σ 3669 / αρ.9 παρ.2).
  - (7) Συμμετοχή του Μελετητή στην εποπτεία εφαρμογής της μελέτης του κατά την κατασκευή (ν/σ 3316 / αρ.25 – Ν.3669 / αρ.41 παρ.2 και αρ.45).
  - (8) Η επιβεβαίωση της κατασκευασιμότητας της μελέτης (ν/σ 3316 / αρ.15 παρ.4 και αρ.20 παρ.3).
  - (9) Η αμοιβή του Μελετητή από το Ανάδοχο, όταν ο τελευταίος αναλαμβάνει και την υποχρέωση εκπόνησης ή τροποποίησης μελέτης κατά την κατασκευή (ν/σ 3316 / αρ.17).
  - (10) Η αμοιβή του Μελετητή από το Ανάδοχο, σε περίπτωση μελετοκατασκευής (ν/σ 3316 / αρ.17).

**Παρατηρήσεις επί των δημοσιευθέντων κειμένων των Νομοσχεδίων
 Τμήμα 1^ο – Έκδοση 2.5**

(11) Οι απαιτούμενες ασφαλιστικές καλύψεις (ν/σ 3669 / αρ.9 παρ.6 και Ν.3669 αρ.45, παρ.4).

2.3.2 Επισημαίνεται ιδιαίτερα η ανάγκη αναδιατύπωσης και εναρμόνισης των προβλέψεων του Ν.3316 και Ν. 3669 **σχετικά με την προϋπολογιστική εκτίμηση της δαπάνης του έργου** (σημείο 3 ανωτέρω).

Οι σχετικές προβλέψεις που γίνονται στα κείμενα αυτά, και οι προτεινόμενες παρεμβάσεις συνοψίζονται στον πίνακα που ακολουθεί:

Ισχύουσες διατάξεις	Προτεινόμενες Παρεμβάσεις																			
<p>1. Στο ν/σ 3316, αρ. 5, παρ.9:</p> <p>Κριτήρια αξιολόγησης των προκαταρκτικών μελετών είναι:</p> <p>α) Η ποιότητα της τεχνικής προσφοράς, η οποία συνίσταται:</p> <p>...</p> <p>γγ) Στα χαρακτηριστικά της προτεινόμενης με την προσφορά λύσης, με βαρύτητα που κυμαίνεται μεταξύ 40% και 60%, η οποία βαθμολογείται, ανάλογα με τη φύση του έργου, με βάση ένα ή περισσότερα από τα παρακάτω, ενδεικτικά αναφερόμενα, υποκριτήρια:</p> <p>(1) Τα λειτουργικά χαρακτηριστικά της λύσης.</p> <p>(2) Την τεκμηρίωση της προτεινόμενης μεθόδου κατασκευής του έργου, σε συνδυασμό με τον προβλεπόμενο χρόνο υλοποίησής του.</p> <p>(3) Τη δαπάνη του έργου, που περιλαμβάνει τη δαπάνη κατασκευής του και, εφόσον ορίζεται στην πρόσκληση, την ετήσια δαπάνη λειτουργίας και συντήρησης κατά τη διάρκεια ζωής του έργου. Στην προκήρυξη περιλαμβάνονται συγκεκριμένα οι παράμετροι υπολογισμού της δαπάνης λειτουργίας και συντήρησης του έργου.</p> <p>(4) Την περιβαλλοντική θεώρηση της λύσης, συμπεριλαμβανομένης και της αισθητικής της αξίας</p>	<p>Η εκτίμηση του χρόνου υλοποίησης του έργου, καθώς και οι εκτιμήσεις της δαπάνη κατασκευής του και της ετήσιας δαπάνης συντήρησης και λειτουργίας του έργου, που εγκρίνονται κατά το στάδιο της προκαταρκτικής μελέτης, θα πρέπει να είναι δεσμευτικές, να επαναπροσδιορίζονται και να επιβεβαιώνονται στα επόμενα στάδια μελέτης, μέχρι και τη δημοπράτηση του έργου. Τα όρια αποκλίσεων πρέπει να είναι προκαθορισμένα (βλ σχετικά επόμενο σχόλιο).</p> <p>Σε περίπτωση υπέρβασης των ορίων αυτών να απαιτείται τεκμηρίωση της Υπηρεσίας και έγκριση από την ΑΕΠΕ.</p> <p>Θα πρέπει να καθοριστεί η μεθοδολογία – προδιαγραφή εκτίμησης της ετήσιας δαπάνης λειτουργίας και συντήρησης του έργου.</p> <p>Τα περιβαλλοντικά / ενεργειακά χαρακτηριστικά της λύσης πρέπει να συνάδουν με τις απαιτήσεις για τις «πράσινες δημόσιες συμβάσεις».</p>																			
<p>2. Στο ν/σ 3316, αρ. 29, παρ.3:</p> <p>Ο προϋπολογισμός του έργου κατά τη μελέτη συντάσσεται με βάση τα τιμολόγια που προβλέπονται από την ισχύουσα νομοθεσία, για την εκτέλεση των δημοσίων έργων.</p>	<p>Ο προϋπολογισμός κατασκευής (Δκ), και οι εκτιμήσεις ετήσιας δαπάνης λειτουργίας (Δλ) και συντήρησης (Δσ) του έργου, προσδιορίζονται και επιβεβαιώνονται σε κάθε στάδιο της μελέτης, με την αντίστοιχα απαιτούμενη ακρίβεια και βαθμό ανάλυσης των εργασιών, κατά την κρίση και με αποκλειστική ευθύνη του Μελετητή.</p> <p>Οι οικονομικές εκτιμήσεις σε κάθε στάδιο μελέτης συμβολίζονται ως ακολούθως:</p> <table border="1" data-bbox="957 1635 1484 1825"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Εκτίμηση Δαπάνης ΔΕ κατά τη Μελέτη</th> <th colspan="3">Στάδια Μελέτης</th> </tr> <tr> <th>Προκατ/κή Μελέτη</th> <th>Π□ομελέτη</th> <th>Οριστική Μελέτη</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Κατασκευής</td> <td>Δκ-Πκ</td> <td>Δκ-Πμ</td> <td>Δκ-Ομ</td> </tr> <tr> <td>Λειτουργίας</td> <td>Δλ-Πκ</td> <td>Δλ-Πμ</td> <td>Δλ-Ομ</td> </tr> <tr> <td>Συντήρησης</td> <td>Δσ-Πκ</td> <td>Δσ-Πμ</td> <td>Δσ-Ομ</td> </tr> </tbody> </table> <p>Για την επιβεβαίωση τήρησης των οικονομικών δεσμεύσεων του έργου και για την αποδοχή των οικονομικών εκτιμήσεων που γίνονται από τον Μελετητή σε κάθε στάδιο της Μελέτης, θα πρέπει να τηρούνται ορισμένα όρια ανοχής τυχόν αποκλίσεων, σε σχέση με τις εκτιμήσεις του προηγούμενου σταδίου. Τα όρια αυτά καθορίζονται με ΥΑ ανάλογα με το μέγεθος και</p>	Εκτίμηση Δαπάνης ΔΕ κατά τη Μελέτη	Στάδια Μελέτης			Προκατ/κή Μελέτη	Π□ομελέτη	Οριστική Μελέτη	Κατασκευής	Δκ-Πκ	Δκ-Πμ	Δκ-Ομ	Λειτουργίας	Δλ-Πκ	Δλ-Πμ	Δλ-Ομ	Συντήρησης	Δσ-Πκ	Δσ-Πμ	Δσ-Ομ
Εκτίμηση Δαπάνης ΔΕ κατά τη Μελέτη	Στάδια Μελέτης																			
	Προκατ/κή Μελέτη	Π□ομελέτη	Οριστική Μελέτη																	
Κατασκευής	Δκ-Πκ	Δκ-Πμ	Δκ-Ομ																	
Λειτουργίας	Δλ-Πκ	Δλ-Πμ	Δλ-Ομ																	
Συντήρησης	Δσ-Πκ	Δσ-Πμ	Δσ-Ομ																	

Παρατηρήσεις επί των δημοσιευθέντων κειμένων των Νομοσχεδίων
Τμήμα 1^ο – Έκδοση 2.5

Ισχύουσες διατάξεις	Προτεινόμενες Παρεμβάσεις
	<p>το είδος του έργου. Ενδεικτικά για συνήθη οικοδομικά έργα, τα όρια αυτά μπορεί να είναι:</p> <p>$\Delta x\text{-}\Pi\mu = \pm(3\% - 5\%) \Delta\kappa\text{-}\text{Ο}\mu$ $\Delta x\text{-}\Pi\kappa = \pm(7\% - 10\%) \Delta\kappa\text{-}\text{Ο}\mu$ $\Delta x\text{-}\Pi\lambda = \pm(4\% - 6\%) \Delta\kappa\text{-}\Pi\mu$</p> <p>όπου: x = κ, λ, σ</p> <p>Ως δαπάνη νοείται η εκάστοτε επικαιροποιημένη αξία εργασιών, με τις τιμές που ισχύουν κατά το τελευταίο κάθε φορά στάδιο μελέτης.</p> <p>Σε περίπτωση υπέρβασης των επιτρεπόμενων αποκλίσεων, τα θέματα εισάγεται για έγκριση στο Τεχνικό Συμβούλιο (Τμήμα Μελετών) και η σχετική απόφαση γνωστοποιείται στην ΑΕΠΕ..</p> <p>Ο Μελετητής υποχρεούται να υποστηρίξει την Υπηρεσία που θα αναθέσει την κατασκευή του έργου, για τη διαμόρφωση του Προϋπολογισμού Δημοπράτησης, λαμβάνοντας υπόψη ενδεχόμενη ανάγκη επικαιροποίησης του προϋπολογισμού μελέτης ή/και το ενδεχόμενο ανάθεσης τμήματος της μελέτης.</p> <p>Σε περίπτωση εκπόνησης της μελέτης από την Υπηρεσία, την ευθύνη των οικονομικών εκτιμήσεων φέρει ο υπογράφων τη μελέτη ως συντάκτης.</p> <p>Ο προϋπολογισμός μελέτης θεωρείται εγκεκριμένος μόνο μετά την έγκριση της αντίστοιχης μελέτης. Ενδεχόμενη τροποποίησή του μετά από απαίτηση της Υπηρεσίας, γίνεται μόνο από τον Μελετητή, με τη σύμφωνη γνώμη του και με δική του ευθύνη, και τεκμηριώνεται με αντίστοιχες τροποποιήσεις των θιγομένων στοιχείων της μελέτης (σχέδια, προμετρήσεις, τεχνικές προδιαγραφές, τεχνική περιγραφή, άρθρα τιμολογίου, κλπ).</p> <p>Κατά κανόνα ο Προϋπολογισμός Δημοπράτησης ενός ΔΕ ταυτίζεται με τον Προϋπολογισμό Μελέτης, εκτός εάν απαιτείται επικαιροποίηση ή/και αν δημοπρατείται λειτουργικά ή τεχνικά αυτοτελές τμήμα της μελέτης. Στην τελευταία περίπτωση απαιτείται έγκριση της ΑΕΠΕ.</p> <p>Κατά το στάδιο προκαταρκτικής μελέτης ή προμελέτης ο προϋπολογισμός γίνεται σε επίπεδο κατηγορίας εργασιών, με συνοπτικά άρθρα και αντίστοιχες ποσοτήτες της μελέτης, και με εκτιμήσεις του Μελετητή για τη δαπάνη τους, περιλαμβανομένων των πάσης φύσεως γενικών δαπανών και του οφέλους του αναδόχου.</p> <p>Εφ' όσον συντάσσεται οριστική μελέτη τότε, ανεξάρτητα από τον τύπο συμβολαίου που θα εφαρμοστεί για την κατασκευή του έργου, ο προϋπολογισμός μελέτης γίνεται σε επίπεδο άρθρων εργασιών, με αναλυτική προμέτρηση κατ' άρθρο και κατά τμήμα έργου και με την εφαρμογή των αντιστοίχων εγκεκριμένων αναλύσεων τιμών και των βασικών τιμών του τελευταίου εγκεκριμένου Πρακτικού Διαπίστωσης Τιμών.</p> <p>Το περιγραφικό τιμολόγιο συντάσσεται υποχρεωτικά με τη χρήση των εγκεκριμένων καταλόγων Τυποποιημένων Άρθρων Τιμολογίου Εργασιών (ΤΑΤΕ) και των αντίστοιχων αναλύσεων τιμών. Στον προϋπολογισμό περιλαμβάνονται υποχρεωτικά ως διακριτή κατηγορία και οι εργασίες εγκατάστασης, λειτουργίας και απομάκρυνσης του εργοταξίου, τήρησης των περιβαλλοντικών όρων, διενέργειας των απαιτούμενων δοκιμών και ελέγχων, κλπ.</p> <p>Το κατά τη μελέτη εφαρμοζόμενο ποσοστό για όφελος</p>

**Παρατηρήσεις επί των δημοσιευθέντων κειμένων των Νομοσχεδίων
Τμήμα 1^ο – Έκδοση 2.5**

Ισχύουσες διατάξεις	Προτεινόμενες Παρεμβάσεις
<p>3. N. 3669, αρ. 17, παρ.3 έως 8:</p> <p>3. Ο ~~προϋπολογισμός της υπηρεσίας~~ αποτελεί ένδειξη της προεκτίμησης του κόστους του έργου και ανώτατο όριο προσφοράς, όταν η διακήρυξη δεν ορίζει ρητά ότι επιτρέπονται προσφορές μεγαλύτερες από τον ~~προϋπολογισμό της υπηρεσίας ή αρνητικές εκπτώσεις~~, ανάλογα με το εφαρμοζόμενο ~~σύστημα υποβολής προσφοράς~~.</p> <p>Ο προϋπολογισμός μπορεί να είναι αναλυτικός ή να περιλαμβάνει κατ' αποκοπή τίμημα για το έργο ή τμήματά του.</p> <p>4. ~~Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων εγκρίνονται ενιαία τιμολόγια εργασιών, ανάλογα με την κατηγορία και το μέγεθος των έργων και με την προσβασιμότητα της περιοχής εκτέλεσής τους.~~</p> <p><u>5. Τα τιμολόγια, μετά την έγκρισή τους, ισχύουν υποχρεωτικά για όλους τους φορείς που δημοπρατούν δημόσια έργα.</u></p> <p><u>6. Οι τιμές των εργασιών των ενιαίων τιμολογίων αναπροσαρμόζονται, όπως ορίζεται στην απόφαση και λαμβάνονται αυτούσιες ή σε συνδυασμό μεταξύ τους για τη σύνταξη των προϋπολογισμών των έργων.</u></p> <p><u>7. Στις τιμές του προϋπολογισμού και του τιμολογίου τόσο της υπηρεσίας όσο και της προσφοράς περιλαμβάνεται κάθε σχετική δαπάνη, καθώς και τα γενικά έξοδα και όφελος της εργοληπτικής επιχείρησης.</u></p> <p><u>Αν γίνεται ρητή μνεία στα σχετικά τεύχη μπορεί να διαχωρίζονται οι τιμές και να προστίθεται στο τέλος ποσοστό γενικών εξόδων και οφέλους, που ορίζεται σε δεκαοκτώ τοις εκατό (18%), για έργα που χρηματοδοτούνται από τον προϋπολογισμό δημοσίων επενδύσεων ή άλλες πηγές με ανάλογες απαλλαγές και σε είκοσι οκτώ τοις εκατό (28%) για τις άλλες περιπτώσεις.</u></p> <p><u>8. Ο προϋπολογισμός της υπηρεσίας όταν είναι αναλυτικός ομαδοποιεί τις ομοειδείς εργασίες με ένδειξη του αθροίσματος της δαπάνης κάθε ομάδας. Αν δεν υπάρχει τέτοια ομαδοποίηση νοείται ότι το σύνολο των εργασιών είναι μία ομάδα.</u></p> <p><u>Σε έργα που η προμέτρηση των εργασιών είναι δύσκολη ή αδύνατη, όπως σε περιπτώσεις έργων συντήρησης, μπορεί ο προϋπολογισμός να μην περιλαμβάνει ποσότητες των επιμέρους εργασιών αλλά μόνο την κατ' εκτίμηση δαπάνη του συνόλου κάθε ομάδας ομοειδών εργασιών και το γενικό σύνολο.</u></p>	<p>αναδόχου (ΟΑ), ορίζεται με ΥΑ.</p> <p>Αν παραστεί ανάγκη νέων εργασιών, τα αντίστοιχα άρθρα και οι αναλύσεις τους, συντάσσονται από τον Μελετητή με βάση τις ισχύουσες προδιαγραφές (υπό σύνταξη). Η υπηρεσία μετά την έγκρισή τους οφείλει να προβεί στην ενημέρωση των τηρούμενων καταλόγων και βάσεων δεδομένων.</p> <p>Ο όρος «προϋπολογισμός υπηρεσίας» πρέπει να αντικατασταθεί από τον όρο: «προϋπολογισμός δημοπράτησης»</p> <p>Ο όρος «σύστημα υποβολής προσφοράς» πρέπει να αντικατασταθεί από τους όρους: «διαμόρφωση εργολαβικού ανταλλάγματος» και «τύπος συμβολαίου»</p> <p>Με ΚΥΑ ΥΠΟΜΕΔΙ και ΥΠΟΙΑΝ συστήνεται κλαδικό Παρατηρητήριο Προϊόντων Δομικών Κατασκευών (ΠΔΚ) και Προμηθευτών με τη συμμετοχή των ενδιαφερόμενων επαγγελματικών φορέων και ρυθμίζεται κάθε θέμα σχετικό με την οργάνωση, τη λειτουργία και τα ειδικότερα αντικείμενα του. Με την ίδια απόφαση ρυθμίζονται και θέματα αναδιάρθρωσης ή/και κατάργησης συναφών υπηρεσιών και επιτροπών της ΓΓΔΕ.</p> <p>Το Παρατηρητήριο ΠΔΚ θα πρέπει να λειτουργήσει μέχρι το Δεκέμβριο 2011.</p> <p>Οι παρ. 5 – 8 καταργούνται. Στη θέση τους προτείνεται η ακόλουθη διατύπωση:</p> <p>Μέχρι τη σύσταση του Παρατηρητηρίου ΠΔΚ και Προμηθευτών και την έκδοση των Εθνικών Προτύπων της επομένης παραγράφου, εγκρίνονται με απόφαση του Υπουργού ΥΠΟΜΕΔΙ και τίθενται σε εφαρμογή οι εισηγήσεις και προτάσεις της Επιτροπής «Παρακολούθησης και Βελτίωσης του Συστήματος Τιμολόγησης Έργων» (απόφαση Υπ. ΥΠΟΜΕΔΙ Δ11γ/ο/393 – 02.08.2010) για τις απαιτούμενες βελτιώσεις και συμπληρώσεις υφισταμένων διαδικασιών σχετικών με την τιμολόγηση, την κοστολόγηση και την πληρωμή των εργασιών.</p> <p>Στα θέματα αυτά περιλαμβάνονται, ενδεικτικά και όχι περιοριστικά, η διαπίστωση βασικών τιμών (υλικά, μηχανήματα, εργατικά), το Παρατηρητήριο ΠΔΚ, η σύνταξη τυποποιημένων περιγραφικών άρθρων και αντιστοίχων αναλύσεων τιμών, η προμέτρηση και επιμέτρηση των εργασιών, η αναθεώρηση των συμβατικών τιμών, η διαμόρφωση και η επικαιροποίηση του προϋπολογισμού μελέτης και δημοπράτησης των έργων καθώς και του εργολαβικού ανταλλάγματος, η τεκμηρίωση των οικονομικών προσφορών, ο καθορισμός νέων τιμών, η σύνταξη και τυποποίηση των λογαριασμών, η εναρμόνιση των Τεχνικών Προδιαγραφών με τα Ευρωπαϊκά Πρότυπα, η υποστήριξη των ανωτέρω με τη χρήση του διαδικτύου, η κωδικοποίηση και τροποποίηση υφισταμένων σχετικών, κλπ.</p>

**Παρατηρήσεις επί των δημοσιευθέντων κειμένων των Νομοσχεδίων
Τμήμα 1^ο – Έκδοση 2.5**

Ισχύουσες διατάξεις	Προτεινόμενες Παρεμβάσεις
<p>4. Ν. 3669, αρ. 179, παρ. 4:</p> <p>Με προεδρικό διάταγμα μπορεί να καθορίζονται και να τροποποιούνται επίσης οι διατάξεις που αφορούν:</p> <p>β) στα ποσοστά ~~γενικών εξόδων~~ και οφέλους που εφαρμόζονται κατά περίπτωση,</p> <p>ι) στην καταμέτρηση των εργασιών και στους υπόχρεους για την καταμέτρηση,</p> <p>ια) στην πιστοποίηση και πληρωμή των εργασιών και στην αναθεώρηση τους,</p> <p>ιβ) στην εφαρμογή της αναθεώρησης των τιμών και ιδίως στον τρόπο διαπίστωσης των βασικών τιμών, στα όργανα για τη διαπίστωση αυτή με τη δυνατότητα σύστασης ειδικού συλλογικού οργάνου, στον τρόπο που θα υπολογίζεται η αναθεώρηση για τα υλικά που πιστοποιούνται πριν ενσωματωθούν ή για τις άλλες ημιτελείς εργασίες, στον περιορισμό της αναθεώρησης στις περιπτώσεις που δίνονται στον ανάδοχο υλικά ή μηχανήματα από το φορέα του έργου ή στην εξαίρεση από την αναθεώρηση αποζημιώσεων του αναδόχου από οποιαδήποτε αιτία,</p> <p>ιδ) στις τροποποιήσεις του προϋπολογισμού, στον κανονισμό και στην έγκριση τιμών μονάδας νέων εργασιών</p>	<p>Προτείνεται η κατάργηση των προβλέψεων αυτών και η αντικατάστασή τους με την ακόλουθη διατύπωση:</p> <p>Οι διαδικασίες και τεχνικές λεπτομέρειες που αναφέρονται σε θέματα τιμολόγησης, κοστολόγησης και πληρωμής των εργασιών των ΔΕ καθώς και σε γενικούς διοικητικούς και τεχνικούς όρους, που εφαρμόζονται στις συμβάσεις ΔΕ, ρυθμίζονται με Εθνικά Πρότυπα, που εκδίδονται με πρόταση των ενδιαφερομένων μερών, σύμφωνα με τις διαδικασίες της ευρωπαϊκής τυποποίησης και του Ελληνικού Οργανισμού Τυποποίησης (ΕΛΟΤ).</p> <p>Η Επιτροπή «Παρακολούθησης και Βελτίωσης του Συστήματος Τιμολόγησης Έργων» (απόφαση Υπ. ΥΠΟΜΕΔΙ Δ11γ/ο/393 – 02.08.2010) θα πρέπει να επεξεργαστεί σχέδια των απαιτούμενων εθνικών προτύπων, προκειμένου αυτά να προωθηθούν για έγκριση και εφαρμογή, σύμφωνα με τις διαδικασίες που προβλέπονται από την εθνική και κοινοτική νομοθεσία (ΠΔ 39/2001 και Οδηγία 98/34/ΕΚ).</p> <p>Για το σκοπό αυτό εξετάζονται και οι δυνατότητες μεταφοράς και προσαρμογής αναλόγων προτύπων, που εφαρμόζονται σε άλλες χώρες της ΕΕ.</p> <p>Η κατάρτιση των σχεδίων και η διαβούλευση επί αυτών, θα πρέπει να έχουν ολοκληρωθεί μέχρι τον Δεκέμβριο του 2011.</p>

2.3.3 Επισημαίνεται επίσης ότι ένα πολύ σημαντικό **κοινό σημείο επαφής** μεταξύ Αναθετουσών Αρχών, Μελετητών και Εργοληπτικών Επιχειρήσεων είναι το **«κοινό λεξιλόγιο για τις δημόσιες συμβάσεις» (Common Procurement Vocabulary – CPV) (Ν.3669 / αρ.111 παρ.13).**

Είναι απαραίτητο η κωδικοποίηση και ο χαρακτηρισμός όλων των δραστηριοτήτων και εξειδικεύσεων (π.χ. κατηγορίες πτυχιών) των πάσης φύσεως παρόχων υπηρεσιών στον τομέα των τεχνικών έργων και των εργοληπτικών επιχειρήσεων να γίνεται με βάση το CPV ή τουλάχιστον να προβλέπεται η αντιστοίχισή τους με αυτό.

Παρατηρήσεις επί των δημοσιευθέντων κειμένων των Νομοσχεδίων
Τμήμα 1^ο – Έκδοση 2.5

2.4 Ως προς το ευρύτερο νομοθετικό πλαίσιο και τις «νέες» υποχρεώσεις εναρμόνισης:

2.4.1 Κατά την επεξεργασία των βελτιώσεων και τροποποιήσεων της εξεταζόμενης νομοθεσίας είναι αναγκαίο να ληφθούν υπόψη σχετικές διατάξεις που έχουν ήδη εκδοθεί ή πρόκειται να εκδοθούν άμεσα από κοινοτικές ή εθνικές αρχές (π.χ. ΥΠΕΚΑ, ΥΠΟΙΑΝ). Σχετικά επισημαίνονται τα ακόλουθα:

Νέα Διάταξη	Φορέας	Τι επηρεάζει
1. Η Οδηγία 2006/123/ΕΚ σχετικά με τις «υπηρεσίες στην εσωτερική αγορά» και το ν/σ εναρμόνισης της ελληνικής νομοθεσίας, που έχει ετοιμάσει το ΥΠΟΙΑΝ και έχει θέσει σε διαβούλευση. (βλ ενημερωτικό φυλλάδιο στο Παράρτημα 4)	ΥΠΟΙΑΝ	Το σύνολο των δραστηριοτήτων του κλάδου (μελέτες, υπηρεσίες, κατασκευές) εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας, διευκολύνει κυρίως τις ΜΜΕ να κινηθούν στην ενιαία αγορά της ΕΕ. Τις απαιτήσεις (π.χ. συμμετοχής σε διαγωνισμούς), που αναφέρονται σε ελληνικές επιχειρήσεις, και οι οποίες δεν έχουν ισχύ ή δεν μπορούν να εφαρμοστούν για επιχειρήσεις και παρόχους άλλων χωρών μελών της ΕΕ (εγγραφή στα μητρώα, ανεκτέλεστο, κλπ). Οι απαιτήσεις αυτές μπορεί να προσβληθούν (από ελληνικούς οικονομικούς φορείς), διότι εισάγουν διακρίσεις σε βάρος των οικονομικών φορέων, που είναι εγκατεστημένοι στην Ελλάδα . Σημεία ενδιαφέροντος (ενδεικτικά): <ul style="list-style-type: none"> • Οι ελληνικές επιχειρήσεις οφείλουν να αξιοποιήσουν τις δυνατότητες που τους δίνει η οδηγία για δραστηριοποίηση στην ενιαία αγορά της ΕΕ. • Υποχρέωση ασφαλιστικής κάλυψης επαγγελματικής ευθύνης για όλους (βλ σχετικά και άρθρο 45 Ν.3669). • Η πρόβλεψη απαγόρευσης κάθε παρεμπόδισης πολύ-επαγγελματικών δραστηριοτήτων (οι τεχνικές εταιρίες μπορούν, υπό προϋποθέσεις, να κάνουν και μελέτες ή να παρέχουν και υπηρεσίες διοίκησης έργου, και αντίστροφα). • Η υποχρέωση σύστασης εθνικού Ενιαίου Κέντρου Εξυπηρέτησης. Για Τεχν.Εταιρίες και παρόχους υπηρεσιών Μηχανικού, το ρόλο αυτό θα πρέπει να τον αναλάβει, π.χ. το ΤΕΕ και όχι τα ΚΕΠ που προβλέπει το ν/σ.
2. Η ΥΑ 20554/ΕΥΣ 3430, 13.05.2010 του ΥΠΟΙΑΝ με θέμα «Καθορισμός προδιαγραφών και διαδικασιών ελέγχου και επικαιροποίησης μελετών τεχνικών έργων» , η οποία συνοδεύεται από αναλυτικούς πίνακες σημείων ελέγχου (check lists) για τον έλεγχο τους ωριμότητας και πληρότητας των μελετών.	ΥΠΟΙΑΝ	Μπορεί και πρέπει να εφαρμοστεί άμεσα και πριν από τη σύσταση της ΑΕΠΕ
3. Η ΚΥΑ ΥΠΟΙΑΝ-ΥΠΕΚΑ με θέμα: Μέτρα, όροι και πρόγραμμα για την εναλλακτική διαχείριση των αποβλήτων από εκσκαφές, κατασκευές και κατεδαφίσεις (ΑΕΚΚ) .	ΥΠΟΙΑΝ & ΥΠΕΚΑ	Επηρεάζει άμεσα: <ul style="list-style-type: none"> • Κόστος έργων (μεταφορές, αποθέσεις, διαχείριση) • Μελέτες Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων και αδειοδοτήσεις • Άρθρα τιμολογίου και τεχνικές προδιαγραφές για ανακυκλωμένα υλικά • Υποχρεώσεις Αναδόχου & Επібλεψης Επιβάλλεται η άμεση κινητοποίηση για τη σύσταση του κλαδικού συστήματος ΑΕΚΚ σύμφωνα με σχετική εισήγηση που έχει ήδη υποβληθεί.

**Παρατηρήσεις επί των δημοσιευθέντων κειμένων των Νομοσχεδίων
 Τμήμα 1^ο – Έκδοση 2.5**

Νέα Διάταξη	Φορέας	Τι επηρεάζει
<p>4. Ν. 3855 (23/7/2010) «Μέτρα για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης κατά την τελική χρήση, ενεργειακές υπηρεσίες και άλλες διατάξεις».</p> <p>Άρθρο 10 - Μητρώο και Κώδικας Δεοντολογίας Επιχειρήσεων Ενεργειακών Υπηρεσιών (ΕΕΥ) (*)</p> <p>Άρθρο 16 - Συμβάσεις Ενεργειακής Απόδοσης (ΣΕΑ)</p> <p>(*) Οι Επιχειρήσεις αυτές μελετούν και εκτελούν όλες τις απαιτούμενες εργασίες για την βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης υφιστάμενων κτιρίων, προμηθεύουν και εγκαθιστούν τον απαιτούμενο εξοπλισμό και αναλαμβάνουν τη λειτουργία και συντήρηση των εγκαταστάσεων μέχρι την αποπληρωμή τους που γίνεται με βάση την εγγυημένη εξοικονόμηση ενέργειας.</p>	<p>ΥΠΕΚΑ</p>	<p>Οι Συμβάσεις Ενεργειακής Απόδοσης (ΣΕΑ) με Χρηματοδότηση από Τρίτους (ΣΕΑ με ΧΑΤ), ενδιαφέρουν άμεσα τον κλάδο. Αυτό θα είναι το «ψωμί του» για τα επόμενα χρόνια.</p> <p>Το Δημόσιο θα είναι ο σημαντικότερος πελάτης. Στο ν/σ ουδεμία πρόβλεψη έχει γίνει για το είδος αυτό των Δημοσίων Συμβάσεων.</p> <p>ΠΡΟΣΟΧΗ: Στην Ελλάδα δεν υπάρχουν ακόμη κείμενα και οδηγίες για τον τρόπο ανάθεσης και τιμολόγησης των συμβάσεων αυτών, ούτε υποδείγματα σχετικών συγγραφών υποχρεώσεων, ούτε σχετικές τεχνικές προδιαγραφές. Το σχετικά κείμενα και οι διαδικασίες που εφαρμόζονται από καιρό σε χώρες της ΕΕ είναι διαθέσιμα και πρέπει να αξιοποιηθούν άμεσα.</p> <p>ΠΡΟΣΟΧΗ: Προβλέπεται η σύσταση μητρώου Επιχειρήσεων Ενεργειακών Υπηρεσιών (ΕΕΥ). Ο κλάδος δεν θα έχει άποψη? Θα μπορούσε να είναι μία νέα κατηγορία πτυχίου.</p>
<p>5. Ν. 3855 (23/7/2010) «Μέτρα για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης κατά την τελική χρήση, ενεργειακές υπηρεσίες και άλλες διατάξεις».</p> <p>Άρθρο 18 – Πράσινες Δημόσιες Συμβάσεις (ΠΔΣ, Green Public Procurement, GPP)</p> <p>Στις 30 Ιουνίου 2010 το ΥΠΕΚΑ οργάνωσε Εθνικό Συνέδριο για τις ΠΔΣ με συμμετοχή εκπροσώπων της ΕΕ !!!</p>	<p>ΥΠΕΚΑ</p>	<p>Οι όροι για τις ΠΔΣ-Εργων επηρεάζουν άμεσα:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Προδιαγραφές σχεδιασμού • Προδιαγραφές υλικών και εγκαταστάσεων • Κριτήρια ανάθεσης • Κόστος κατασκευής, λειτουργίας και συντήρησης • Συγγραφές υποχρεώσεων και άρθρα τιμολογίου • Προϋποθέσεις χρηματοδότησης από την ΕΕ <p>Στο ν/σ ουδεμία πρόβλεψη έχει γίνει για το είδος αυτό των Δημοσίων Συμβάσεων.</p> <p>Η ΕΕ έχει καταρτίσει, κατά την περίοδο επιτροπείας του Στ.Δήμα, σχετικό ενημερωτικό υλικό και συστάσεις για τις ΠΔΣ-Εργων, τα οποία έχουν ληφθεί υπόψη στο ν/σ.</p> <p>Σε κάθε περίπτωση θα πρέπει τουλάχιστον να εξασφαλιστεί η συμμετοχή εκπροσώπων του κλάδου στις σχετικές επιτροπές και ομάδες εργασίας του ΥΠΕΚΑ, για την επεξεργασία του εθνικού σχεδίου δράσης.</p>
<p>6. Ο νέος κανονισμός (ΕΚ) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, για τη «θέσπιση εναρμονισμένων όρων εμπορίας των προϊόντων του τομέα των δομικών κατασκευών, ΠΔΚ»</p> <p>Με τον Κανονισμό αυτό:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Αντικαθίσταται η οδηγία 89/106/ΕΟΚ, για την προσέγγιση των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών όσον αφορά τα προϊόντα του τομέα των δομικών κατασκευών • Απλουστεύονται και γίνονται αποτελεσματικότεροι οι όροι εμπορίας των προϊόντων του τομέα των δομικών κατασκευών ΠΔΚ, προκειμένου να αυξηθεί η ελεύθερη κυκλοφορία τους στην εσωτερική αγορά. • Επιτείνεται η θέσπιση εναρμονισμένων τεχνικών προδιαγραφών για τους σκοπούς της αξιολόγησης των επιδόσεων των ΠΔΚ» • Η αξιολόγηση των επιδόσεων των ΠΔΚ καλύπτει πλέον ολόκληρο τον κύκλο ζωής του, καθώς και τα περιβαλλοντικά και ενεργειακά χαρακτηριστικά του. 	<p>ΕΕ</p>	<p>Επίκειται η έγκρισή του από το Συμβούλιο.</p> <p>Με την έγκρισή του καθίσταται αναγκαστικής εφαρμογής σε όλα τα κράτη-μέλη.</p> <p>Από τον Κανονισμό αυτόν επηρεάζονται άμεσα:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Οι Τεχνικές Προδιαγραφές • Οι συμβατικοί όροι για την έγκριση και αποδοχή των υλικών που ενσωματώνονται στα ΔΕ • Οι μηχανισμοί εποπτείας της αγοράς • Οι απαιτήσεις ελέγχου ποιότητας <p>Οι υποχρεώσεις που απορρέουν από τον κανονισμό αυτόν, συνηγορούν για την αναγκαιότητα σύστασης του αναφερόμενου στην παρ. 2.3.2 Παρατηρητηρίου ΠΔΚ και Προμηθευτών.</p>

**Παρατηρήσεις επί των δημοσιευθέντων κειμένων των Νομοσχεδίων
Τμήμα 1^ο – Έκδοση 2.5**

2.5 Γενική τοποθέτηση ως σχετικά με τα «συστήματα υποβολής προσφοράς» ή «συστήματα δημοπράτησης»

2.5.1 Με βάση την διεθνή πρακτική και την **Οδηγία 2004/18/ΕΚ**, της οποίας η ενσωμάτωση στο εθνικό δίκαιο περί ΔΕ αποτελεί **ακόμη ζητούμενο** (ως γνωστόν το ΠΔ 60/2007 είναι μία απλή αντιγραφή της οδηγίας και καλύπτει προμήθειες, υπηρεσίες και έργα), ισχύουν τα ακόλουθα:

1/ **Διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων έργων (πίνακας 1):**

(άρθρα 22, 23, 24 και 25 του ΠΔ 60/2007, άρθρο 3 του Ν. 3669 και άρθρο 2, παρ. 5 του ν/σ 3669)

Προβλέπονται επιγραμματικά οι ακόλουθες, που ολοκληρώνονται σε 1 ή 2 στάδια:

α/α	Όνομασία	Στάδια
01	Ανοικτή Διαδικασία	1
02	Κλειστή Διαδικασία (με προεπιλογή)	2
03	Διαπραγμάτευση, με δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού	1
04	Διαπραγμάτευση, χωρίς δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού	1
05	Ανταγωνιστικός διάλογος	2

Σχετικά αναφέρονται τα ακόλουθα:

- Αντί της διατύπωσης «τρόπος επιλογής εργοληπτικής επιχείρησης», πρέπει να χρησιμοποιείται η διατύπωση «διαδικασίες σύναψης συμβάσεων δημοσίων έργων».

- Οι όροι:

- κλειστή (ή περιορισμένη) διαδικασία,
- διαδικασία με προεπιλογή, και
- διαδικασία με περιορισμένο αριθμό προσκαλούμενων επιχειρήσεων, είναι ταυτόσημοι.

Οι όροι «απ' ευθείας ανάθεση», «διαγωνισμός μεταξύ περιορισμένου αριθμού προσκαλούμενων εργοληπτικών επιχειρήσεων» (άρθρα 3 και 28 Ν.3669), «πρόχειρος διαγωνισμός», «προφορική δημοπρασία» (άρθρα 3 και 29 του Ν.3669), **πρέπει να καταργηθούν και τα σχετικά άρθρα να αναδιατυπωθούν**, όπως περιγράφεται στη συνέχεια (παρ. 2.5.2).

- Η εφαρμογή **κλειστής διαδικασίας επιβάλλεται:**

- είτε όταν πρόκειται για έργα που απαιτούν ειδική τεχνογνωσία και μέσα, που διατίθενται από περιορισμένο αριθμό επιχειρήσεων,
- είτε **για τον περιορισμό του συνολικού κοινωνικού κόστους συμμετοχής στο διαγωνισμό**, όταν απαιτείται σημαντική και σοβαρή προετοιμασία και δαπάνη για τη συμμετοχή στο διαγωνισμό των ενδιαφερόμενων επιχειρήσεων.

2/ **Κριτήρια για την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων έργων, που εφαρμόζονται κατά τις διαδικασίες της παρ. 1 (πίνακας 1):**

(άρθρο 51 του ΠΔ 60/2007 και άρθρα 26 και 152 του Ν.3669)

Προβλέπονται **αποκλειστικά** τα ακόλουθα (**πίνακας 2**):

α/α	Όνομασία
A	Η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά (ΠΣΟΠ) (Economically Most Advantageous Tender, EMAT)
B	Η χαμηλότερη συνολική τιμή (ΧΣΤ)

**Παρατηρήσεις επί των δημοσιευθέντων κειμένων των Νομοσχεδίων
Τμήμα 1^ο – Έκδοση 2.5**

Σχετικά αναφέρονται τα ακόλουθα:

- Ο όρος **«από οικονομική άποψη»** στο κριτήριο της ΠΣΟΠ, αναφέρεται στη **συνολική κατά τον ΚτΕ αξία του έργου** (τεχνική, λειτουργική, αισθητική, περιβαλλοντική, κλπ), που αποκτάται έναντι του αιτούμενου από τον προσφέροντα τιμήματος, σε συνδυασμό με τις εξυπηρετήσεις που αναμένονται από το έργο και την κάλυψη των προκαθορισμένων απαιτήσεων του ΚτΕ. Αναφέρεται επίσης στη θεώρηση της συνολικής δαπάνης του έργου κατά τη διάρκεια όλου του κύκλου ζωής του (**life cycle costing**). Για το σκοπό αυτό, στα εφαρμοζόμενα κατά τη διαδικασία αυτή υπο-κριτήρια, περιλαμβάνονται, εκτός από την οικονομική προσφορά, η τεχνική αξία, το κόστος λειτουργίας και συντήρησης, ο χρόνος κατασκευής, κλπ.
- Σε κάθε περίπτωση η έκφραση **«κριτήριο της ΠΣΟΠ»** είναι ταυτόσημη με την έκφραση **«επιλογή προσφοράς με συνδυασμό πολλαπλών κριτηρίων»**.
- Το κριτήριο της ΠΣΟΠ εφαρμόζεται όταν ο ΚτΕ επιδιώκει με τον διαγωνισμό να επιλέξει την προσφορά, κατά την οποία **μεγιστοποιείται** η κατά τα ανωτέρω συνολική αξία του έργου και οι αναμενόμενες από αυτό εξυπηρετήσεις (**value for money**), και **ελαχιστοποιείται** η συνολική, κατά τον κύκλο ζωής του, δαπάνη.
- Η ΕΕ, με συστάσεις και υποδείγματα, έχει περιγράψει αναλυτικά έναν ενιαίο τρόπο εφαρμογής του κριτηρίου της ΠΣΟΠ. Σχετικό απόσπασμα περιλαμβάνεται στο **Παράρτημα 3** του παρόντος. Κατά την προτεινόμενη μέθοδο υπολογίζεται η σταθμισμένη βαθμολογία κάθε προσφοράς, ως άθροισμα της επιμέρους βαθμολογίας κάθε υποκριτηρίου επί τον συντελεστή βαρύτητας που αυτό έχει. Η κλίμακα βαθμολογίας είναι κοινή (π.χ. 100βάθμια) για όλα τα υπο-κριτήρια. Προκρίνεται η προσφορά με την μεγαλύτερη συνολική βαθμολογία.
- **Με αυτήν την μεθοδολογία συνάδει απολύτως και το προτεινόμενο στο ν/σ του 3669 (άρθρο 12^Α) «σύστημα προσφοράς με συνδυασμό πολλαπλών κριτηρίων»**, το οποίο δεν είναι τίποτα περισσότερο, από μια περίπτωση εφαρμογής της ΠΣΟΠ με συγκεκριμένα κριτήρια.
- Αντίθετα, στη γενική αναφορά της **παρ.2 του άρθρου 2^Α του ν/σ 3669**, κατά την οποία:
«2. Τα έργα εκτιμώμενης αξίας, εκτός φόρου προστιθέμενης αξίας και αξίας για αναθεώρηση, ίσης ή μεγαλύτερης των πέντε εκατομμυρίων (5.000.000) ευρώ, ανατίθενται με βάση την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά.»
ουδεμία σύσταση ή παραπομπή γίνεται, ως προς την υποχρέωση εφαρμογής της ενιαίας μεθοδολογίας σταθμισμένης βαθμολογίας για την αξιολόγηση των προσφορών. **Η παράγραφος αυτή θα πρέπει να συμπληρωθεί ως το σημείο αυτό.**
- Για των προώθηση των **«πράσινων δημοσίων συμβάσεων»** κατά την ανάθεση έργων, η ΕΕ έχει επεξεργαστεί συμπληρωματικές οδηγίες και ειδικότερα κριτήρια, τα οποία θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη για την αξιολόγηση της «περιβαλλοντικής αξίας» και των «ενεργειακών χαρακτηριστικών» των προσφορών, σε περίπτωση εφαρμογής του κριτηρίου της ΠΣΟΠ.
- Είναι προφανές ότι για τη συμμετοχή σε ένα διαγωνισμό, στον οποίο ως κριτήριο ανάθεσης προβλέπεται η ΠΣΟΠ, **οι απαιτήσεις προετοιμασίας των υποψηφίων είναι σημαντικές και η δαπάνη κατάρτισης της προσφοράς αρκετά έως πολύ μεγάλη**. Για το λόγο αυτό, και προκειμένου να περιορισθεί το συνολικό κοινωνικό κόστος του διαγωνισμού, αλλά και για να εξασφαλιστεί ότι οι συμμετέχοντες θα ασχοληθούν ουσιαστικά με την επεξεργασία της προσφοράς τους, **η εφαρμογή του κριτηρίου της ΠΣΟΠ συνδυάζεται κατά κανόνα με την κλειστή διαδικασία των 2 σταδίων**, δηλ την προεπιλογή. Το προτεινόμενο άρθρο 12^Α στο ν/σ 3669 δεν αποκλείει την προφυγή στη διαδικασία αυτή, **αλλά δεν την αναφέρει**.

Παρατηρήσεις επί των δημοσιευθέντων κειμένων των Νομοσχεδίων
Τμήμα 1^ο – Έκδοση 2.5

- Το αντίστροφο δεν ισχύει. Η κλειστή διαδικασία μπορεί να εφαρμοστεί και σε διαγωνισμούς με κριτήριο τη ΧΣΤ.
  - Επισημαίνεται ότι, στην περίπτωσης προσφυγής στη διαδικασία του **ανταγωνιστικού διαλόγου** (περίπτωση 05 του πίνακα 1), ως κριτήριο ανάθεσης **εφαρμόζεται υποχρεωτικά η ΠΣΟΠ** (βλ άρθρο 23, ΠΔ 60/2007 και άρθρο 6 του ν/σ 3669).
  - Επισημαίνεται επίσης ότι, όταν στο προς ανάθεση έργο περιλαμβάνεται και η μελέτη αυτού (συμβόλαιο τύπου «μελέτη-κατασκευή») ή όταν κατά την διακήρυξη προβλέπεται η δυνατότητα υποβολής εναλλακτικών προσφορών, **τότε είναι προφανές ότι η επιλογή του αναδόχου πρέπει να γίνεται με κριτήριο την ΠΣΟΠ**, δεδομένου ότι πρέπει να αξιολογηθεί **συνδυασμός πολλαπλών κριτηρίων** (η δαπάνη κατασκευής, η τεχνική αξία της μελέτης ή των εναλλακτικών λύσεων, το κόστος συντήρησης, λειτουργίας, ο χρόνος εκμετάλλευσης, κλπ).
  - Σε κάθε περίπτωση, για την ανάδειξη της ΠΣΟΠ θα πρέπει να εφαρμόζεται η **ενιαία μεθοδολογία της σταθμισμένης βαθμολογίας των προσφορών**, με τις αντίστοιχες κάθε φορά παραμέτρους. **Κατά συνέπεια το άρθρο 8 του Ν. 3669 πρέπει να ανασυνταχθεί λαμβάνοντας υπόψη αυτή τη μεθοδολογία.**
  - Τέλος επισημαίνεται ότι:
    - Η επιλογή ενός εκ των δύο κριτηρίων ανάθεσης (ΠΣΟΠ ή ΧΣΤ), είναι εντελώς ανεξάρτητη από τον **τρόπο διαμόρφωσης της οικονομικής προσφοράς**, που αναλύεται στο επόμενο εδάφιο, και ότι,
    - Η διαδικασία που προβλέπεται σε περίπτωση «**ασυνήθιστα χαμηλών προσφορών (ΑΧΠ, Abnormally Low Tenders, ALT)**» (άρθρο ΠΔ 60/2007 και 153 Ν.3669), αναφέρεται στο ύψος της **οικονομικής προσφοράς** και η εφαρμογή της είναι ανεξάρτητη, τόσο από τον τρόπο διαμόρφωσης της οικονομικής προσφοράς, όσο και από το εφαρμοζόμενο κριτήριο ανάθεσης. **Σε κάθε περίπτωση ο έλεγχος διαπίστωσης ΑΧΠ προηγείται, και η εφαρμογή του εκάστοτε προβλεπόμενου κριτηρίου ανάθεσης (ΧΣΤ ή ΠΣΟΠ) γίνεται μόνο στις μη-απορριπτόμενες ως ΑΧ προσφορές.**
- 3/ **Τρόπος διαμόρφωσης του εργολαβικού ανταλλάγματος** στην περίπτωση συμβάσεων δημοσίων έργων (**πίνακας 3**):
(σχετικά άρθρα 4, 5, 6, 7, 11 του Ν.3669).
- Ως **εργολαβικό αντάλλαγμα (ΕΑ)** για την κατασκευή ΔΕ, νοείται:
- είτε το τίμημα που καθορίζεται στην οικονομική προσφορά (ΟΠ), ως πλήρης αποζημίωση του αναδόχου, έναντι του παρεχόμενου στον ΚτΕ έργου και των παρελκόμενων υπηρεσιών,
  - είτε αποκλειστικά το δικαίωμα εκμετάλλευσης του έργου για κάποιο χρονικό διάστημα,
  - είτε το δικαίωμα εκμετάλλευσης του έργου και η καταβολή κάποιου τιμήματος ή άλλων ανταλλαγμάτων.
- Όταν δεν προβλέπεται δικαίωμα εκμετάλλευσης ή άλλου είδους ανταλλάγματα, οι όροι «**εργολαβικό αντάλλαγμα**» και «**οικονομική προσφορά**» είναι ταυτόσημοι.
- Το ΕΑ και η ΟΠ δεν πρέπει να συγχέονται με τη **συμβατική αξία του έργου**, που διαμορφώνεται κατά την κατασκευή, με βάση την ΟΠ, τις συμβατικές και εξω-συμβατικές εργασίες και τις προβλέψεις για αναθεώρηση, πριμ, ποινικές ρήτρες κλπ.
- Στη διεθνή πρακτική, για την αποζημίωση του αναδόχου που αναλαμβάνει την εκτέλεση ενός τεχνικού έργου, έχουν καθιερωθεί (και στους αρχαίους Έλληνες ακόμη), ορισμένοι βασικοί τρόποι (ή συστήματα) διαμόρφωσης του ΕΑ, **που αποτελούν και το κυρίαρχο στοιχείο της σύμβασης**, που συνάπτεται μεταξύ του ΚτΕ και του Αναδόχου.

**Παρατηρήσεις επί των δημοσιευθέντων κειμένων των Νομοσχεδίων
 Τμήμα 1^ο – Έκδοση 2.5**

Πέρα από αυτούς τους βασικούς τρόπους που καταγράφονται στον **Πίνακα 3**, έχουν αναπτυχθεί και εφαρμόζονται πλήθος άλλων παραλλαγών ή/και συνδυασμών αυτών των βασικών συστημάτων διαμόρφωσης του ΕΑ.

Κύρια αποστολή του τρόπου διαμόρφωσης του ΕΑ είναι η **δίκαιη κατανομή του επιχειρηματικού κινδύνου** μεταξύ του ΚτΕ και του Αναδόχου, λαμβάνοντας υπόψη:

- Τη φύση του έργου και τις αβεβαιότητές του,
- Το στάδιο και την πληρότητα των ερευνών και μελετών που έχουν προηγηθεί, και
- Τον βαθμό σαφήνειας των απαιτήσεων και των προδιαγραφών του ΚτΕ.

Η εφαρμογή του καταλληλότερου κάθε φορά τρόπου διαμόρφωσης του ΕΑ ανήκει στη διακριτική ευχέρεια του ΚτΕ και **επηρεάζει καθοριστικά την απρόσκοπτη και άρτια εκτέλεση του έργου**. Γι' αυτό το λόγο υπάρχουν περιορισμοί και προϋποθέσεις, που καθορίζουν το «πεδίο εφαρμογής» του κάθε συστήματος. Π.χ. η ανάθεση ενός έργου με κατ' αποκοπή τίμημα, προϋποθέτει τον πλήρη και σαφή καθορισμό όλων των αισθητικών, λειτουργικών και τεχνικών απαιτήσεων του έργου και τη διασφάλιση της μη ανατροπής τους κατά την κατασκευή, π.χ. από ελλείψεις της μελέτης.

Στον **Πίνακα 3**, που ακολουθεί, απαριθμούνται οι βασικοί καθιερωμένοι τρόποι διαμόρφωσης του ΕΑ, κατ' αύξουσα σειρά επιχειρηματικού κινδύνου που αναλαμβάνει ο Ανάδοχος, ήτοι κατά φθίνουσα σειρά κινδύνου που αναλαμβάνει ο Κύριος του Έργου (ΚτΕ).

Στις περιπτώσεις 11 έως και 42 το **ΕΑ** συμπίπτει με την **ΟΠ**.

Τρόπος Διαμόρφωσης του Εργολαβικού Ανταλλάγματος (κατ' αύξουσα σειρά κινδύνου που αναλαμβάνει ο Ανάδοχος)		
α/α	Βασικός Τρόπος	Βασικές Παραλλαγές
11	Απολογιστικά	α Με συμφωνία συγκεκριμένου % για ΓΕ&ΟΑ
12		β Με συμφωνία συγκεκριμένου ΠΟΣΟΥ για ΓΕ&ΟΑ
21	Με έκπτωση (θετική ή αρνητική) επί των τιμών του Τιμολογίου Μελέτης και με συμπλήρωση Προϋπολογισμού	α Με ενιαίο % έκπτωσης
22		β Με επιμέρους % έκπτωσης
31	Με ελεύθερη συμπλήρωση Τιμολογίου και Προϋπολογισμού και ανάλυση της Προσφοράς κατ' είδος δαπάνης	α Με προμέτρηση της Μελέτης
32		β Με προμέτρηση του Αναδόχου
41	Με κατ' αποκοπή Τιμή ή Τιμές (ΚΑΠ)	α Με ανάλυση εργασιών (άρθρα) της Μελέτης
42		β Με ανάλυση εργασιών (άρθρα) του Αναδόχου
51	Με δικαίωμα εκμετάλλευσης	α Χωρίς καταβολή αμοιβής
52		β Με καταβολή και αμοιβής

**Παρατηρήσεις επί των δημοσιευθέντων κειμένων των Νομοσχεδίων
Τμήμα 1^ο – Έκδοση 2.5**

4/ **Τρόπος κατασκευής (πίνακας 4):**

(άρθρο 2, του Ν.3669 και 2^Α του ν/σ 3669)

Η διάκριση αυτή γίνεται με βάση τον καταλογισμό της ευθύνης του αποτελέσματος.

Προβλέπονται οι ακόλουθες περιπτώσεις:

	Τρόπος κατασκευής ΔΕ, με βάση τον καταλογισμό της ευθύνης του αποτελέσματος	Η ευθύνη αποτελέσματος ανήκει:
1.0	Με ανάθεση σε ειδικευμένες Εργοληπτικές Επιχειρήσεις, υπό την Επίβλεψη της Υπηρεσίας	Στον Ανάδοχο για το συνολικό έργο και τα επιμέρους στοιχεία του
2.1	Με αυτεπιστασία της Υπηρεσίας, απολογιστικά , με τη μίσθωση των απαιτούμενων μέσων (προσωπικό, μηχανήματα), τα οποία οργανώνει και διευθύνει η Υπηρεσία, και με την προμήθεια των απαιτούμενων υλικών από την Υπηρεσία	Στην Υπηρεσία για το συνολικό έργο και τα επιμέρους στοιχεία του (Ο ανάδοχος παρέχει τα απαιτούμενα μέσα)
2.2	Με αυτεπιστασία της Υπηρεσίας και με εξειδικευμένους υπεργολάβους , στους οποίους ανατίθενται επιμέρους στοιχεία του έργου, και τους οποίους συντονίζει και διευθύνει η Υπηρεσία	Στην Υπηρεσία για το συνολικό έργο και στους Υ/Ε για τα επιμέρους στοιχεία του

Οι σχετικές διατυπώσεις στο άρθρο 12^Α του ν/σ 3669, πρέπει να αναμορφωθούν κατά τα ανωτέρω.

Ιδιαίτερα άστοχη είναι η χρήση των λέξεων «**κατάλληλης**» και «**προσλαμβάνεται**» στο εδάφιο β). Εννοείται ότι η υπηρεσία πρέπει να είναι βεβαιωμένης επάρκειας και ότι τα απαιτούμενα μέσα μισθώνονται και δεν προσλαμβάνονται.

Συγκεκριμένα αναφέρεται:

«β) Από τον φορέα κατασκευής του έργου **με αυτεπιστασία**, μέσω **κατάλληλης** (?) **τεχνικής υπηρεσίας και προσωπικού**, που είτε υπάρχει είτε κατά περίπτωση **προσλαμβάνεται** και αμείβεται από τις πιστώσεις του έργου».

2.5.2 **Τύποι Συμβολαίων για την ανάθεση και εκτέλεση ΔΕ:**

Οι επιτρεπόμενοι συνδυασμοί των δυνατοτήτων που προβλέπονται στους προαναφερόμενους πίνακες 1 ως 4 της παρ. 2.5.1, διαμορφώνουν τους λεγόμενους **Τύπους Συμβολαίων (Contract Forms)** για την **ανάθεση και εκτέλεση** ενός ΔΕ.

Οι συγκεκριμένες διαδικασίες ή δυνατότητες που επιλέγονται για έναν Τύπο Συμβολαίου από τους πίνακες 1 – 4, με τους ειδικότερους όρους και τις προϋποθέσεις για την εφαρμογή του συγκεκριμένου Τύπου Συμβολαίου, διαμορφώνουν τη λεγόμενη **προδιαγραφή** του Συμβολαίου.

Εξυπακούεται ότι, όταν για την ανάθεση ενός τυπικού Συμβολαίου προβλέπεται η εφαρμογή του κριτηρίου της ΠΣΟΠ, στην προδιαγραφή του Συμβολαίου ορίζονται τα εφαρμοζόμενα υποκριτήρια, ο τύπος για τον υπολογισμό της σταθμισμένης βαθμολογίας καθώς και οι καμπύλες βαθμολόγησης των εφαρμοζόμενων υπο-κριτηρίων.

Οι χρησιμοποιούμενες εκφράσεις «**σύστημα δημοπράτησης**», «**σύστημα υποβολής προσφοράς**» ή «**σύστημα προσφοράς**», υπονοούν «**Τύπο Συμβολαίου**».

**Παρατηρήσεις επί των δημοσιευθέντων κειμένων των Νομοσχεδίων
Τμήμα 1^ο – Έκδοση 2.5**

Στο **Παράρτημα 5** του παρόντος επισυνάπτονται μερικά υποδείγματα τυπικών Συμβολαίων με βάση μία **τυποποιημένη φόρμα προδιαγραφής**. Για την καλύτερη ταυτοποίηση των τυπικών Συμβολαίων προτείνεται και ένας τρόπος κωδικοποίησής τους, με βάση τους κωδικούς των επιμέρους δυνατοτήτων που επιλέγονται.

Για κάθε Τύπο Συμβολαίου, εκτός από την προδιαγραφή, πρέπει να καταρτίζονται:

- ένα υπόδειγμα Διακήρυξης,
- ένα υπόδειγμα Σύμβασης και
- ένα υπόδειγμα Ειδικής Συγγραφής Υποχρεώσεων (ΕΣΥ).

Για την υποστήριξη των Αναθετουσών Αρχών για την επιλογή και εφαρμογή του καταλληλότερου κάθε φορά τύπου Συμβολαίου είναι απαραίτητη η σύνταξη ενός πρακτικού Οδηγού Εφαρμογής.

Σε κάθε περίπτωση η απόφαση για το πλήθος και το είδος των τυπικών Συμβολαίων, που θα εφαρμοστούν για την ανάθεση και εκτέλεση ενός συγκεκριμένου δημοσίου έργου, πρέπει να λαμβάνεται κατά το αρχικό στάδιο προγραμματισμού του έργου και κατάρτισης του Φακέλου του Έργου.

Από τα προαναφερόμενα προκύπτει η ανάγκη πλήρους αναμόρφωσης και αναδιατύπωσης των άρθρων 2, 3 και 4 του Ν.3669.

Προτείνεται η ακόλουθη διάρθρωση:

Άρθρο 3: Διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων έργων

3.1 Συνοπτική αναφορά διαδικασιών (πίνακας 1)

3.2 Αναλυτική περιγραφή κάθε διαδικασίας

Ενσωματώνονται μετά από αναδιατύπωση τα άρθρα:

- Του Ν.3669: 23, 28, 29, 112, 123, 124, 125
- Του ΠΔ 60/2007: ορισμοί άρθρου 2, άρθρα 22, 23, 24, 25

Άρθρο 4: Διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων έργων και τύποι συμβολαίων

4.1 Κριτήρια ανάθεσης (πίνακας 2)

Ενσωματώνονται μετά από αναδιατύπωση τα άρθρα 26 και 152 του Ν.3669

4.2 Τρόποι διαμόρφωσης του εργολαβικού ανταλλάγματος (πίνακας 3) (νέο)

4.3 Εναλλακτικές προφορές μικρής και μεγάλης κλίμακας

Ενσωματώνονται μετά από αναδιατύπωση τα άρθρα 13 και 141 του Ν.3669

4.4 Εναλλακτικές προφορές μικρής και μεγάλης κλίμακας

Ενσωματώνονται μετά από αναδιατύπωση τα άρθρα 13 και 141 του Ν.3669

4.4 Εναλλακτικές προφορές μικρής και μεγάλης κλίμακας

Ενσωματώνονται μετά από αναδιατύπωση τα άρθρα 13 και 141 του Ν.3669

4.5 Τύποι Συμβολαίων (νέο)

Ενσωματώνονται μετά από αναδιατύπωση τα άρθρα: 5,6,7,8,9,11,55,126 και 159 του Ν.3669

*Παρατηρήσεις επί των δημοσιευθέντων κειμένων των Νομοσχεδίων
Τμήμα 1^ο – Έκδοση 2.5*

Επίλογος 1^{ου} Τμήματος

Το 2^ο τμήμα αυτού του σημειώματος, περιλαμβάνει τα μέρη 3 και 4, στα οποία επιχειρείται ένας σχολιασμός «κατ' άρθρο» των προτεινόμενων παρεμβάσεων στους Ν.3316 και Ν.3669 αντίστοιχα.

Επειδή ο σχολιασμός αυτός γίνεται υπό το πρίσμα των αναφερόμενων στο παρόν 1^ο τμήμα, είναι προφανές ότι η κοινοποίησή τους δεν έχει νόημα αν δεν υπάρξει κάποια ανάδραση για τις απόψεις και θέσεις που εκφράζονται στο παρόν σημείωμα.

Πολύ περισσότερο **δεν έχει νόημα ένας «κατ' άρθρο» σχολιασμός, αν η ανάδραση είναι, αυτή που θα όφειλε να είναι,**

δηλαδή:

«Η απαίτηση για προοδευτική, πλήρη αναμόρφωση και εναρμόνιση του συστήματος παραγωγής δημοσίων έργων, πέρα από την πρόσκαιρη, περιστασιακή και αποσπασματική παρέμβαση σε βεβαρυμμένα ήδη κείμενα»

Παρατηρήσεις επί των δημοσιευθέντων κειμένων των Νομοσχεδίων
Τμήμα 1^ο – Έκδοση 2.5

Παράρτημα 1

Δημοσίευμα για την ΕΑΔΣ

Σε λειτουργία η Ενιαία Αρχή Δ

Τη δημιουργία Ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων, η οποία θα αναλάβει τον εξορθολογισμό και τον εκσυγχρονισμό του συστήματος ανάθεσης των δημοσίων συμβάσεων της χώρας μας, στη βάση των κατευθύνσεων μνημονίου, ζητεί η τρόικα. [ΤΟΥ ΣΤΑΜΑΤΗ ΖΗΣΙΜΟΥ].

Αν και η νέα Αρχή δεν θα επικροτηστεί με το κομμάτι του προγραμματισμού και του ελέγχου επί των διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης των δημοσίων συμβάσεων, η τρόικα θέτει θέμα κατεπείγουσας σύστασής της, προκειμένου να επιτευχθεί η εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας περί δημοσίων συμβάσεων με το δικαίω της Ένωσης και να υπάρξει συντονισμός των υπουργείων και των λοιπών δημοσίων ή ιδιωτικών φορέων που αναθέτουν δημοσίες συμβάσεις.

Όπως αναφέρεται στο σκεπτικό του μνημονίου για το εν λόγω θέμα, η λύση του ενός κεντρικού φορέα με αρμοδιότητες κυρίως συντονιστικές, ενημερωτικές και, ενίοτε, κανονιστικές, ακολουθείται σε διάφορες ευρωπαϊκές χώρες με θετικά αποτελέσματα. Στην περίπτωση της Ελλάδας, η λύση αυτή θα έχει και την εξής πρακτική χρησιμότητα για την Ευρωπαϊκή Επιτροπή: Θα δημιουργήσει έναν κεντρικό έγκυρο συνομιλητή από την πλευρά των ελληνικών αρχών και θα διευκολύνει το συντονισμό και τον έλεγχο του τι ακριβώς συμβαίνει στη χώρα μας στο πεδίο της ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων.

Το χρονοδιάγραμμα που τίθεται από την τρόικα θεωρείται αρκετά ασφυκτικό, καθώς ζητεί ως το Δεκεμβριο και έχει υπάρξει νομοθετική ρυθμίση για τη σύσταση της Αρχής, ενώ ως το Μάρτιο του 2011, θα πρέπει να τεθεί σε πλήρη λειτουργία. Παρά το γεγονός ότι η Αρχή δεν θα εποπτεύεται από κάποιο υπουργείο, καθώς θα είναι ανεξάρτητη, το έργο της σύστασής της, έχει ανατεθεί στους γενικούς γραμματείς Εμπορίου του ΥΠΟΙΑΝ, Στέφανο Κομνηνό, του ΥΠΟΙΚ, Ηλία Πλασκοβίτη, και του ΥΠΟΜΕΔΙ, Σέργιο Λαμπρόπουλο.

Τα τρία συναρμόδια υπουργεία έχουν καταλήξει στα βασικά στοιχεία της νέας Αρχής τα οποία κωδικοποιούνται ως εξής:

1. Σύσταση μιας Ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων, η οποία

-ως εκ της ανεξαρτησίας φύσεως της δεν θα υπαγεται στην εποπτεία κάποιου Υπουργείου (τούτο θα επικυρωθεί και από την ανωθεν πολιτική ηγεσία),

-θα έχει λειτουργική και οικονομική αυτοτέλεια, όσον και σημαίνει δικό της προϋπολογισμό, ο οποίος όμως για λόγους Δημοσίου Λογιστικού θα πρέπει να προσαρτηθεί στον προϋπολογισμό κάποιου υπουργείου (οπότε και θα πρέπει να αποφασισθεί σε υπουργικό επίπεδο ποιο θα είναι αυτό το υπουργείο),

-θα είναι νομοθετικά (και συνταγματικά) κατοχυρωμένη (ήτοι θα συσταθεί με Νόμο). Για το λόγο αυτό υπάρχει πρόταση για τη συγκρότηση Νομοπαρασκευαστικής Επιτροπής που θα επεξεργαστεί νομοθετικά το εν λόγω σχέδιο νόμου ίδρυσης της εν λόγω ανεξάρτητης αρχής),

-σε επίπεδο καταμερισμού έργου, δεν θα σκυρώνει τις υπάρχουσες κεντρικές αναθέτουσες αρχές και τους υπόλοιπους φορείς στο κομμάτι του προγραμματισμού, του εκ ante (εκ των προτέρων) και εκ post (εκ των υστέρων) ελέγχου, της ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων αγαθών, υπηρεσιών και έργων,

- θα έχει ευέλικτη δομή στο Δ.Σ. της (5μελη ή 7μελη σύνθεση με πρόσωπο εγνωσμένου κύρους

κατόπιν πρότασης των αρμοδίων υπουργών και απόφαση της Διάσκεψης των Προέδρων της Βουλής) και ολιγομελές προσωπικό και γραμματειακή υποστήριξη (περί τα 30-40 άτομα με αποσπάσεις - μετατάξεις)

2. Οι αρμοδιότητες της Ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων θα συνίστανται:

- στην υποβολή προτάσεων και εισηγήσεων με σκοπό την ενοποίηση και την κωδικοποίηση της υπάρχουσας νομοθεσίας και διοικητικής πρακτικής στους αρμόδιους υπουργούς,

- στον έλεγχο της σωστής ενσωμάτωσης των κοινοτικών οδηγιών και στο mainstreaming των κανόνων και αρχών ανάθεσης των δημοσίων συμβάσεων,

- στην πρόταση για κατάρτιση προτύπων τεχνικών δημοπρατήσεων και κατάλογο ενιαίων τεχνικών προδιαγραφών προς χρήση από τις αναθέτουσες αρχές,

- στην παροχή συμβουλών και κατευθυντήριων οδηγιών στις κεντρικές αναθέτουσες αρχές και τους υπόλοιπους φορείς του Δημοσίου (help-desk),

- στην εκπροσώπηση και επικοινωνία με τις υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (single contact person με EU)

- στη συλλογή και αρχειοθέτηση σε ηλεκτρονική βάση δεδομένων απολογιστικών στοιχείων επί των δημοσίων συμβάσεων (πύλη εξόδου) και τέλος

- στην παροχή υπηρεσιών εξωδικαστικής επίλυσης των διαφορών που απορρέουν από τις αποφάσεις των αναθετουσών αρχών δημοσίων συμβάσεων, μέσω της δυνατότητας επιλογής της διαπίτωσης (arbitrage) ως μέσου έννομης προστασίας κατά το β' στάδιο της δικαιοδοσίας (μετά το πέρας, δηλαδή, της διαδικασίας εκδίκασης των διοικητικών προσφυγών - ενστάσεων)

Σημειώνεται ότι η Ενιαία Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων δεν θα επικροτηστεί καθόλου με το κομμάτι του προγραμματισμού και του ελέγχου επί των διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης των δημοσίων συμβάσεων, το οποίο αφορά τη συγκεντρωση στοιχείων για την αιτιολόγηση της αναγκαιότητας της ωριμότητας και της βιωσιμότητας της δαπάνης του συγκεκριμένου είδους της δημόσιας σύμβασης και στοιχείων που αφορούν την κοστολόγηση της δαπάνης με βάση τις τεχνικές προδιαγραφές του εν λόγω είδους (προελεγχος), το οποίο έργο παραμένει στις κεντρικές αναθέτουσες αρχές και τους φορείς που διενεργούν τους διαγωνισμούς.

Τι ισχύει σήμερα στις Δημόσιες Προμήθειες

Στη χώρα μας, σήμερα υπάρχουν τρεις βασικές κατηγορίες συμβάσεων. Οι δημόσιες συμβάσεις αγαθών, οι δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών και οι δημόσιες συμβάσεις για έργα και τεχνικές μελέτες, με αποτέλεσμα να παρατηρείται συναρμολογητότητα πολλών υπουργείων στο επίπεδο της εποπτείας.

Για το αγαθό εποπτεύουν είναι το ΥΠΟΙΑΝ (εξαιρέσει για δημόσιες συμβάσεις αγαθών στο τομέα της υγείας (Υπ. Υγείας), στον τομέα της άμυνας (ΥΠΕΘΑ), στους εξαιρούμενους τομείς της κοινοτικής οδηγίας 59/2007 που αφορούν το νερό, τις μεταφορές, τις τηλεπικοινωνίες και την ενεργειακή, όπου οι αναθέτουσες αρχές είναι εποπτευόμενοι φορείς από το ΥΠΟΜΕΔΙ και το ΥΠΕΚΑ και τέλος για δημόσιες συμβάσεις

αποκαλύπτει τα κύρια στοιχεία του νέου φορέα

το Μάρτιο του 2011 ημοσίων Συμβάσεων

Το έργο της σύστασης της Αρχής έχει ανατεθεί στους γενικούς γραμματείς Εμπορίου του υπουργείου Οικονομίας και Ανταγωνιστικότητας, Στέφανο Κομιννό (αριστερά), του υπουργείου Οικονομικών, Ηλία Πλασκοβίτη (κέντρο), και του υπουργείου Μεταφορών Υποδομών και Δικτύων, Σέργιο Λαμπρόπουλο.

που συνάπτονται από δήμους - κοινότητες και νομαρχίες υπογόμενες στην αρμοδιότητα του ΥΠΕΣ)

Για τις υπηρεσίες εποπτείας είναι το ΥΠΟΙΚ και εξαιρέσει για δημοσίων συμβάσεων υπηρεσιών στους εξαιρούμενους τομείς της κοινοτικής οδηγίας 59/2007 που αφορούν το νερό, τις μεταφορές, τις τηλεπικοινωνίες και την ενέργεια, όπου οι αναθέτουσες αρχές είναι εποπτευόμενοι φορείς από το ΥΠΟΜΕΔΙ και το ΥΠΕΚΑ και για δημοσίων συμβάσεων υπηρεσιών που συνάπτονται από δήμους - κοινότητες και νομαρχίες υπογόμενες στην αρμοδιότητα του ΥΠΕΣ)

Για τα έργα και τις μελέτες είναι το ΥΠΟΜΕΔΙ (εξαιρέσει για δημόσια έργα και τεχνικές μελέτες στους εξαιρούμενους τομείς της κοινοτικής οδηγίας 59/2007 που αφορούν το νερό, τις μεταφορές, τις τηλεπικοινωνίες και την ενέργεια, όπου οι αναθέτουσες αρχές είναι εποπτευόμενοι φορείς από το ΥΠΟΜΕΔΙ και το ΥΠΕΚΑ και για δημοσίων έργα και τεχνικές μελέτες που συνάπτονται από δήμους - κοινότητες και νομαρχίες υπογόμενες στην αρμοδιότητα του ΥΠΕΣ)

Όσοιο θα πρέπει να σημειωθεί ότι υπάρχει ένα κεντρικό και ένα αποκεντρωμένο θεσμικό σύστημα δημοσίων συμβάσεων το οποίο λειτουργεί σε επίπεδο:

- ενισχύει προγραμματισμού και εκ ante (εκ των προτέρων) έλεγχο επί του αντικείμενου των δημοσίων συμβάσεων,
- διεξαγωγής δημοσίων διαγωνισμών και ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων,
- εκτέλεσης και παρακολούθησης δημοσίων συμβάσεων και
- εκ post (εκ των υστέρων) έλεγχο και συγκέντρωση απολογιστικών στοιχείων επί των δημοσίων συμβάσεων

Για δημοσίων συμβάσεων αγαθών υπάρχουν δύο κεντρικές αναθέτουσες αρχές: α) μία γενική και β) μία ειδική. Η γενική αναθέτουσα αρχή είναι η Γενική Γραμματεία Εμπορίου του ΥΠΟΙΚ και η ειδική αναθέτουσα αρχή είναι η Επιτροπή Προμηθειών Υγείας του υπουργείου Υγείας. Και οι δύο κεντρικές αρχές επιτελούν πάνω-κάτω τις ως άνω λειτουργίες σε κεντρικό επίπεδο (με εξαιρέσει το κομμάτι του εκ ante και εκ post ελέγχου που χρειάζεται ενίσχυση), εκτός εάν δώσουν εξουσιοδότηση στους ενδιαφερόμενους φορείς να διεξάγουν αυτοί το διαγωνισμό, οπότε και το κομμάτι β) και γ) εκχωρούνται στους εν λόγω φορείς.

Για τις δημοσίων συμβάσεων υπηρεσιών δεν υπάρχει καμία κεντρική αναθέτουσα αρχή που να ασκεί τις ως άνω λειτουργίες. Οι διαγωνισμοί για δημοσίων

συμβάσεων υπηρεσιών διεξάγονται από τον κάθε φορέα χωριστά. Το ΥΠΟΙΚ και ειδικότερα το Τμήμα Δημοσίων Συμβάσεων της Διεύθυνσης Παραγωγής της Γενικής Διεύθυνσης Δημοσιονομικής Πολιτικής είναι το μόνο αρμόδιο για τη συγκέντρωση απολογιστικών στοιχείων επί των δημοσίων συμβάσεων υπηρεσιών.

Για τις συμβάσεις δημοσίων έργων και τεχνικών μελετών υπάρχει ένα είδος κεντρικού σχεδιασμού από το ΥΠΟΜΕΔΙ και τη Γενική Γραμματεία Δημοσίων Έργων, όμως η ανάθεση και η εκτέλεση των έργων και των μελετών γίνεται από τους φορείς που λειτουργούν ως αναθέτουσες αρχές. Ακόμη δεν επιτελείται ένας αποτελεσματικός έλεγχος, εκ ante και εκ post.

Το Ενιαίο Πρόγραμμα Προμηθειών

Την κεντρική αναθέτουσα αρχή για τις δημοσίων συμβάσεις αγαθών στην Ελλάδα, αποτελεί σήμερα Γενική Διεύθυνση Κρατικών Προμηθειών της Γ.Γ. Εμπορίου του υπουργείου Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας.

Η ΓΓΕ είναι υπεύθυνη για το σχεδιασμό και τη σύνταξη του Ενιαίου Προγράμματος Προμηθειών (ΕΠΠ) το οποίο συγκεντρώνει το 2/3 των συνολικών δημοσίων προμηθειών της χώρας.

Κάθε χρόνο η Γενική Διεύθυνση Κρατικών Προμηθειών αποστέλλει στους διάφορους φορείς του Δημοσίου εγκύκλιο με την οποία τους ζητεί να της κοινοποιήσουν τις ανάγκες τους σε προμήθειες για το επόμενο έτος. Οι προμήθειες που προτείνονται από τους φορείς εντάσσονται στο Ενιαίο Πρόγραμμα Προμηθειών (ΕΠΠ), το οποίο εγκρίνεται με απόφαση του υπουργού Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας.

Όσοιο, σύμφωνα με παράγοντες της ΓΓΕ, δυστυχώς η αντιπροσική πληροφιλία των φορέων καθυστερεί να αποστέλλει το οπίσθιο, οπότε και ζητούν για λόγους εκτακτής ανάγκης να δοθεί σε αυτούς η εξουσιοδότηση εκτέλεσης της προμήθεως, σύμφωνα με το γενικό Κανονισμό Προμηθειών του Δημοσίου. Τα τελευταία χρόνια το ποσοστό των αιτημάτων των δημοσίων φορέων που εντάσσονται στο ΕΠΠ και εκτελούνται από τη ΓΓΕ ανέρχεται περίπου στο 10%-15%, ενώ για το υπόλοιπο 90%-85% δίδεται από τη ΓΓΕ εξουσιοδότηση στους φορείς, οι οποίοι και διενεργούν το διαγωνισμό. Στις περιπτώσεις που οι φορείς πραγματοποιούν το διαγωνισμό μόνοι τους, η ΓΓΕ δεν ελέγχει ούτε τις τεχνικές προδιαγραφές του προς προμήθεια υλικού, ούτε και το ύψος της προϋπολογιστικής δαπάνης.

Στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της ΓΓΕ και για τη βελτίωση του υπάρχοντος λειτουργικού πλαισίου που διέπει τις προμήθειες που εντάσσονται στο ΕΠΠ, έχει αποφασισθεί να απαιτείται η εγγραφή υποβολή των αιτημάτων με τονή μη καταχώριση τους, αλλά και να διενεργείται προκαταρκτικός έλεγχος όλων των αιτημάτων των φορέων που εντάσσονται στο Ενιαίο Πρόγραμμα Προμηθειών.

Για το λόγο αυτό, η ΓΓΕ πλέον επιδιώκει να καθιερώσει τον προγραμματισμό συστήματος ηλεκτρονικής ανάρτησης - δημοσίευσης των προκηρδύσεων των διαγωνισμών των προς προμήθεια υλικών σε ειδική διαδικτυακή πύλη (για την εξασφάλιση πλήρους διαφάνειας), την υποβολή απολογιστικής εκθέσεως από τον κάθε φορέα για την αναγκαία της προϋπολογιστικής δαπάνης, την υπακρέωση του κάθε φορέα για τη συγκέντρωση και τη σύνταξη στοιχείων απογραφής των προς προμήθεια αγαθών και τέλος να επιβάλλει την υποκρέωση τεκμηρίωσης από τον κάθε φορέα της ωριμότητας και βιωσιμότητας των προς προμήθεια αγαθών για την ικανοποίηση των προδιορισμένων αναγκών.

Ακόμη, για όλα τα αιτήματα των φορέων του Δημοσίου που εντάσσονται στο Ενιαίο Πρόγραμμα Προμηθειών, είτε αυτά εκτελούνται από τη ΓΓΕ Εμπορίου, είτε δίδει εις εξουσιοδότηση για διενεργεία διαγωνισμού από τους φορείς, θα προβλέπεται:

- έλεγχος των τεχνικών προδιαγραφών των προς προμήθεια υλικών από αρμόδιες επιτροπές εμπειρογνομένων που συγκροτούνται στους κόλπους της ΓΓΕ με αντικειμενικά κριτήρια και ειδικότητες,
- θέωρηση των προδιαγραφών από την Τεχνική Διεύθυνση της Γενικής Διεύθυνσης Κρατικών Προμηθειών
- έλεγχος της προϋπολογιστικής δαπάνης των προς προμήθεια αγαθών των φορέων με βάση τις τεχνικές προδιαγραφές πριν από την ενταξη τους στο Ενιαίο Πρόγραμμα Προμηθειών (προελεγχος) κατόπιν έρευνας αγοράς των τιμών και κόστους των προς προμήθεια αγαθών τόσο στο εσωτερικό, όσο και στο εξωτερικό από τις προαναφερόμενες επιτροπές εμπειρογνομένων.

Τονίζεται ότι για αιτήματα που εντάσσονται στο Ενιαίο Πρόγραμμα Προμηθειών και ο διαγωνισμός εκτελείται από τη ΓΓΕ Εμπορίου, προβλέπεται και πραγματοποιείται έλεγχος της δαπάνης με διενεργεία έρευνας αγοράς των τιμών και κόστους των προς προμήθεια υλικών τόσο στο εσωτερικό, όσο και στο εξωτερικό, και μετά το άνοιγμα των οικονομικών προσηφών και πριν την καταχώριση του διαγωνισμού.

[SID:4660975]

Το Εθνικό Σύστημα Ηλεκτρονικών Δημοσίων Προμηθειών

Σημαντική καινοτομία της ΓΓΕ θα αποτελέσει η διεύρυνση της εφαρμογής του συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Προμηθειών. Ήδη, πριν περίπου δύο μήνες, η ΓΓΕ πραγματοποιήσε τον πρώτο πιλοτικό πλαισιώμα για την αγορά φωτοαντιγραφικού καρπίου. Η διαδικασία του διεξήχθη χωρίς κανένα απολύτως τεχνικό πρόβλημα και χωρίς να εγερθεί καμία ένσταση από τους υποψήφους προμηθευτές που συμμετείχαν στο διαγωνισμό. Η χρήση της τεχνικής της ηλεκτρονικής δημοπρασίας οδήγησε σε μείωση του αρχικής προβλεπόμενου προϋπολογισμού του διαγωνισμού της τάξης του 3,4%.

Σύμφωνα με τη ΓΓΕ, το ΕΣΗΔΠ καλύπτει το σχεδιασμό, τη διεξαγωγή και την παρακολούθηση ηλεκτρονικών διαγωνισμών για την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων αγαθών των φορέων που εντάσσονται στο ΕΠΠ. Τα οφέλη του συνίστανται επιγραμματικά στα εξής:

- Εγχαίριση και ορθολογικός προγραμματισμός προμηθειών
- Αυτοματοποίηση, επιτάχυνση, απλούστευση των διαδικασιών
- Υποστήριξη, εφαρμογή και χρήση νέων μοντέλων και πρακτικών
- Εξοικονομός της υφιστάμενης κατάστασης.
- Μείωση και έλεγχος των δαπανών για τις δημοσίων συμβάσεις
- Μείωση κόστους και χρόνου διαδικτυακής διαδικασίας
- Μείωση κόστους συμμετοχής στους διαγωνισμούς για τις επιχειρήσεις
- Βελτίωση της διαφάνειας στις δημοσίων συμβάσεις
- Ευρύτερη δημοσιότητα
- Αύξηση της ανταγωνιστικότητας
- Βελτίωση της επικοινωνίας εμπλεκόμενων. Πληρύτερη πληροφόρηση σε πραγματικό χρόνο. Ανοικτό σύστημα προσηφισμού από όλους
- Εγχαίριση αποτύπωση απολογιστικών μεγεθών για τις δημοσίων συμβάσεις

- Επιμορφωση και ενημέρωση όλων των εμπλεκόμενων στο χώρο των δημοσίων συμβάσεων

Τα διάφορα υποσυστήματα που θα περιλαμβάνει το ΕΣΗΔΠ, σύμφωνα με τη διακήρυξη του σχετικού διαγωνισμού, και οι υπηρεσίες που θα παρεχονται μέσα από αυτό, καλύπτουν όλο τον κύκλο υλοποίησης μιας δημοσίων προμήθεως από τον προγραμματισμό και το σχεδιασμό της μέχρι και την αποπληρωμή και την οριστική παραλαβή της. Επισημαίνεται ότι όλη η υποδομή του ΕΣΗΔΠ, σύμφωνα με το σχεδιασμό του έργου, (εξοπλισμός, λογισμικά κλπ) προβλέπεται να είναι εγκατεστημένη στη ΓΓΕ, η οποία, ως κεντρικός φορέας για τις δημοσίων προμήθειες της χώρας, θα είναι υπεύθυνη και για τη λειτουργία του.

Παρατηρήσεις επί των δημοσιευθέντων κειμένων των Νομοσχεδίων
Τμήμα 1^ο – Έκδοση 2.5

Παράρτημα 2

Περιοχές απαιτούμενων παρεμβάσεων
για τη βελτίωση του Συστήματος Παραγωγής
Δημοσίων Έργων

Διαδικασίες Υλοποίησης Έργων Υποδομής (Μεθοδολογική Προσέγγιση)

**Περιοχές απαιτούμενων παρεμβάσεων
για τη βελτίωση του Συστήματος Παραγωγής
Δημοσίων Έργων
και**

Κωδικοποίηση ελάχιστων υποχρεώσεων του ΚΤΕ:

- α/ για την κατοχύρωση του δημόσιου συμφέροντος και του χαρακτήρα κοινής ωφέλειας των Δ.Ε.,*
- β/ για τις αρμοδιότητες και τις υποχρεώσεις των Δημοσίων Αρχών, που ενεργούν ως φορείς προγραμματισμού, υλοποίησης, διαχείρισης και λειτουργίας Δ.Ε.*

(με βάση ανάλογο νόμο της Γαλλίας: Loi MOP)

Μέρος Ι

Το Στάδιο Ορισμού ενός Έργου Υποδομής: Σκοπιμότητα – Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Τεκμηρίωση και Διασφάλιση του Δημοσίου Συμφέροντος & της Κοινής Ωφέλειας
Ένταξη στο ΠΔΕ – Έλεγχος και Αξιολόγηση Υλοποίησης – Δημοσιότητα

1

Ορισμοί και Βασικές Αρχές υλοποίησης των Έργων Υποδομής του Δημοσίου.

2

Η τεκμηρίωση του Δημοσίου Συμφέροντος & της Κοινής Ωφέλειας.

3

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα ενός Έργου Υποδομής.

4

Διαδικασίες διαβουλεύσεων με κοινωνικούς και συναρμόδιους φορείς.

5

Ο Φάκελος δεσμεύσεων του ΚΤΕ.
Η κατοχύρωση του δημοσίου συμφέροντος.

6

Προγραμματισμός και ένταξη Έργων Υποδομής στο ΠΔΕ.
Η διασφάλιση της χρηματοδότησης.

7

Έλεγχος και Αξιολόγηση Υλοποίησης (ex-ante, on-going, ex-post).
Δημοσιότητα.

8

Πρότυπα, Απαιτήσεις Επιδόσεων, Τεχνικές Προδιαγραφές.
Διαμόρφωση και τεκμηρίωση προϋπολογισμού.

9

Οι διαδικασίες απόκτησης γης. Προστασία του Περιβάλλοντος & Εξοικονόμηση Ενέργειας.
Υπόγειες εκμεταλλεύσεις.

Μέρος II

Το Στάδιο του Τεχνικού Σχεδιασμού ενός Έργου Υποδομής

1 Τα βασικά σχήματα υλοποίησης Έργων Υποδομής. Κριτήρια και προϋποθέσεις εφαρμογής.	2 Η Διεύθυνση της Υλοποίησης ενός Έργου Υποδομής (μελέτη, εκτέλεση). Αρμοδιότητες & καθήκοντα του ΚΤΕ.	3 Τα αντικείμενα των συμβάσεων και η επιλογή Συμβούλων και Μελετητών. Εγγυήσεις & ασφαλιστικές καλύψεις.
4 Υπηρεσίες Διοίκησης Έργου. Υπηρεσίες Τεχνικού Ελέγχου.	5 Υπηρεσίες Μελέτης – Διοίκησης – Επίβλεψης με Δεσμευτικό προϋπολογισμό.	6 Πρότυπες Γενικές Συγγραφές Υποχρεώσεων για την παροχή Υπηρεσιών Μελετητών & Συμβούλων.
7 Προδιαγραφές, Επίβλεψη, Έλεγχος, Παραλαβή Μελετών και Υπηρεσιών Συμβούλων. Σχέδια Διαχείρισης (περιβάλλον, Α&Υ, ποιότητα).	8 Προϋπολογισμός Μελέτης και Τεύχη Δημοπράτησης. Πρότυπες Γενικές Συγγραφές Υποχρεώσεων για την εκτέλεση Έργων	9 Έλεγχος & Επιβεβαίωση Κατασκευασιμότητας, πληρότητας Μελέτης & Τευχών, επάρκειας Προϋπολογισμού Μελέτης.

Μέρος ΙΙΙ

Το Στάδιο της Κατασκευής ενός Έργου Υποδομής

1 Επιλογή συστήματος ανάθεσης. Προϋποθέσεις & Όροι εφαρμογής.	2 Τρόποι διαμόρφωσης & έλεγχος οικονομικών προσφορών. Προδιαγραφές κοστολόγησης εργασιών & αναθεώρησης τιμών.	3 Υπεύθυνος Έργου & Ομάδα Επίβλεψης. Επάρκεια Δ/σας Υπηρεσίας, Συμμετοχή Τεχνικών Συμβούλων.
4 Οριστικοποίηση και Υπογραφή Σύμβασης Εγγυήσεις & Ασφαλιστικές καλύψεις.	5 Πρόδρομες Εργασίες. Προπαρασκευή και Εγκατάσταση Αναδόχου.	6 Έλεγχος φυσικής & οικονομικής προόδου. Έλεγχος Μεταβολών. Διασφάλιση πληρωμής εργασιών.
7 Επίβλεψη Εργασιών, Τεχνικός Έλεγχος, Έλεγχος Ποιότητας.	8 Επιτήρηση εφαρμογής Διαχειριστικών Σχεδίων: Ποιότητας, ΜΠΠ και Α&Υ	9 Οριστική Παραλαβή Εργασιών. Κλείσιμο Σύμβασης. Παράδοση στον Φορέα Λειτουργίας. Απολογισμός Έργου

Μέρος IV

Το Στάδιο Εκμετάλλευσης και Λειτουργίας ενός Έργου Υποδομής

1 Ο Φορέας Λειτουργίας & Συντήρησης του Έργου (ΦΛΣ)	2 Ο φάκελος του Έργου Υποδομής. Το Εθνικό Μητρώο Δημοσίων Έργων Υποδομής.	3 Η παράδοση του Φακέλου του Έργου από τη Δ/νουσα Υπηρεσία στον ΦΛΣ.
4 Έλεγχος και Δοκιμές Παραλαβή Έργου από τον ΦΛΣ.	5 Το Πρόγραμμα και ο Προϋπολογισμός Συντήρησης του Έργου. Τήρηση και αναφορά στοιχείων.	6 Συμβάσεις για την ανάθεση της Λειτουργίας και της Συντήρησης Έργων Υποδομής.
7 Ενεργοποίηση ασφαλιστικών καλύψεων και εγγυήσεων. Μακρόχρονη ασφαλιστική κάλυψη και εγγύηση του Έργου.	8 Συντονισμός Έργων ΟΚΩ και ΟΤΑ σε αστικές περιοχές. Υποχρεώσεις περιορισμού οχλήσεων και αποκατάστασης.	9 Διαδικασίες Safety – Energy Audit Έργων Υποδομής Πιστοποίηση Asset Management

Παρατηρήσεις επί των δημοσιευθέντων κειμένων των Νομοσχεδίων
Τμήμα 1^ο – Έκδοση 2.5

Παράρτημα 3

Μεθοδολογία εφαρμογής του κριτηρίου της ΠΣΟΠ
Συστάσεις της ΕΕ (απόσπασμα)

**Παρεμβάσεις για τη βελτίωση του Συστήματος Ανάθεσης Δημοσίων Έργων
Μεθοδολογία Επιλογής Συμπερότερης Προσφοράς – Συστάσεις της ΕΕ
(απόσπασμα)**

Economically Most Advantageous Tender (EMAT)

Ενδεικτικά ποιοτικά κριτήρια, σε περίπτωση ανάθεσης με οριστική μελέτη:

Knowledge and skill specific to the execution of the project:

Understanding of and commitment to the client's needs

Partnering with the client

Qualifications and commitment of project personnel and management

---

Management of health and safety on site:

Site organisation

Welfare facilities

Safe working practices

Management procedures to execute the project with respect to:

Time

Value

Risk identification and control

Cost

Quality plan

Environmental matters

Documentation

Communication

Third parties (customer care)

Flexibility

Supply chain management including:

Selection
Collaboration
Team working
Integrated processes
Partnering with subcontractors and suppliers
Logistics

The time period for completion of the project

Reduction of waste (physical and non-physical) at all stages of the construction process

---

Procedures to minimise defects
Material checks and independent inspections

Sustainability criteria including:

Limitation of environmental threats
Reduction of all wastage
Substantial reductions in energy use and output
Conservation of water resources
Maximisation of efficient use of resources especially non-renewable (oil and gas)

Quality and price ratios

The head criteria of quality and price should be given weightings of QW% and PW% respectively where

$$QW\% + PW\% = 100\%.$$

The quality/price ratio selected depends on the type of contract. It will be low for projects that are fully specified ('build to a detailed design') and normally the quality criteria will be limited to those relating to the execution of the works. However, when technical specifications are defined in terms of performance or functional requirements to be achieved, or when variants are to be taken into account, it may be necessary to select additional quality criteria and a more appropriate quality/price ratio.

The quality/price ratio will increase in proportion to the design and technical input required from tenderers ('build to a preliminary design' and 'design and build') and additional quality criteria will be included relevant to the design and technical content incorporated in the tenders.

The quality/price cost ratio appropriate to the type of project should provide for the optimum combination of quality and price. Indicative ranges of quality/price ratios for various types of project could be:

Innovative projects:	20/80 to 40/60
Complex projects:	15/85 to 35/65
Straightforward projects:	10/90 to 25/75
Repeat projects:	5/95 to 10/90

For fully specified projects, life cycle costs are usually beyond the control of the tenderer and therefore cannot be considered in the contract award process.

When a project or an element of the project whose life cycle costs are significant in relation to the tender price for the project or that element, it is inappropriate to consider life cycle costs as just another quality criterion. In those circumstances a quality/life cycle cost/price ratio should be established where $QW\% + LC\% + PW\% = 100\%$ and be applied in the same way as the quality/price ratio already described.

Mandatory criteria and thresholds

The quality threshold is the minimum score required in the quality evaluation necessary for a bid to be considered further.

Mandatory criteria must be complied with for the bid to be considered further.

Where a bid is non-compliant because it falls below the required quality threshold or mandatory criteria have not been complied with, the bid should be disregarded.

Quality assessment and scoring

The following table provides a simple method to assess each quality criterion and sub-criteria.

Assessment	Prompt for assessment
4	Very high standard with no reservations at all about acceptability
3	High standard
2	Good standard - acceptable with minor reservations
1	Acceptable - significant reservations but not sufficient to warrant rejection
0	Not acceptable

To achieve transparency and auditability the contract award body should produce a project specific assessment matrix for each quality criterion, as outlined in the following table, which incor-

Ενημερωτικό Σημείωμα

Από Δ. Τουλιάτο, 30/08/10

Παρατηρήσεις επί των δημοσιευθέντων κειμένων των Νομοσχεδίων

Παράρτημα 3

porates the recommended assessment method and clearly defines the meanings of 'very high', 'high', 'good' and 'acceptable' standards for each criterion.

Price scoring

Tenders are awarded a score of 50 plus or minus 1 for each percentage point below or above the mean of the lowest three compliant tender prices and multiplied by the price weighting. If the number of tenders assessed is less than three, the mean price of all the compliant tenders under full assessment should be used as the reference price.

Υπόδειγμα Αξιολόγησης

Project title:			<i>A construction project</i>			Project element:			<i>A project element</i>		
Element quality weighting:			<i>QW</i> (QW + PW + LW = 100)								
Element price weighting:			<i>PW</i>								
Element life cycle cost weighting:			<i>LW</i>								
Overall quality threshold:			<i>QT</i>								
Total project life:			<i>TPL</i> years								
QUALITY SCORES											
Quality criteria	Quality Threshold (individual)	Criteria Weight %	Organisation A			Organisation B			Organisation C		
			QT reached	Quality Score	Weighted Score	QT reached	Quality Score	Weighted Score	QT reached	Quality Score	Weighted Score
<i>Criteria 1</i>	<i>Q71</i>	<i>CW1</i>	<i>yes/no</i>	<i>QS1</i>	<i>CW1xQS1</i>						
<i>Criteria 2</i>	<i>Q72</i>	<i>CW2</i>	<i>yes/no</i>	<i>QS2</i>	<i>CW2xQS2</i>						
<i>Criteria 3</i>	<i>Q73</i>	<i>CW3</i>	<i>yes/no</i>	<i>QS3</i>	<i>CW3xQS3</i>						
<i>Criteria 4</i>	<i>Q74</i>	<i>CW4</i>	<i>yes/no</i>	<i>QS4</i>	<i>CW4xQS4</i>						
<i>Criteria 5</i>	<i>Q75</i>	<i>CW5</i>	<i>yes/no</i>	<i>QS5</i>	<i>CW5xQS5</i>						
Quality Score (QS)		100			<i>QS(A)</i>						
Is overall quality threshold (QT) reached?					<i>yes/no</i>						
PRICE SCORES											
Tender Price (TP)			<i>A</i>			<i>B</i>			<i>C</i>		
Price Mean (PM) =			$(TP(A)+TP(B)+TP(C))/3$								
% Variation from Price Mean			$[(PM - A)/PM] \times 100$								
Price Score (PS)			$PS(A) = 50 + [(PM-A)/PM] \times 100$								
LIFE CYCLE COST SCORES											
Project Element Life (PEL)			<i>PEL(A)</i>								
Operating Costs for PEL (OCE)			<i>OCE(A)</i>								
Operating Costs for TPL (OCT)			<i>TPL</i> years								
Maintenance Costs for PEL (MCE)			<i>MCE(A)</i>								
Maintenance Costs for TPL (MCT)			<i>TPL</i> years								
Replacement Costs for TPL (RCT)			<i>TPL</i> years								
Disposal Costs for PEL (DCE)			<i>DCE(A)</i>								
Disposal Costs for TPL (DCT)			<i>TPL</i> years								
Life Cycle Cost Totals (LC)											
LC Mean (LM) =											
% Variation from Life Cycle Cost Mean											
Life Cycle Cost Score (LS)			<i>LS(A)</i>								
OVERALL SCORES											
Element quality weighting x quality score			$QW \times 100 \times QS(A)$								
Element price weighting x price score			$PW \times 100 \times PS(A)$								
Element life cycle cost weighting x LCC score			$LW \times 100 \times LS(A)$								
OVERALL SCORE			$QW \times 100 \times QS(A) + PW \times 100 \times PS(A) + LW \times 100 \times LS(A)$								
ORDER OF TENDERERS			<i>1/2/3?</i>								

Ενημερωτικό Σημείωμα

Από Δ. Τουλιάτο, 30/08/10

Παρατηρήσεις επί των δημοσιευθέντων κειμένων των Νομοσχεδίων

Παράρτημα 3

Αριθμητικό Παράδειγμα Αξιολόγησης

Project title:		<i>A construction project</i>					Project element:		<i>A project element</i>			
Element quality weighting (QW):		30 (QW+PW+LW= 100)										
Element price weighting (PW):		35										
Element life cycle cost weighting (LW):		35										
Overall quality threshold (QT):		40										
Total project life (TPL):		40 years										
QUALITY SCORES												
Quality criteria	Quality Threshold (individual)	Criteria Weight %	Organisation A			Organisation B			Organisation C			
			QT reached	Quality Score	Weighted Score	QT reached	Quality Score	Weighted Score	QT reached	Quality Score	Weighted Score	
Criteria 1	40	15	yes	40	6.00	yes	40	6.00	yes	55	8.25	
Criteria 2	35	15	yes	35	5.25	yes	50	7.50	yes	65	9.75	
Criteria 3	25	20	yes	30	6.00	yes	30	6.00	yes	40	8.00	
Criteria 4	30	20	yes	30	6.00	yes	60	12.00	yes	50	10.00	
Criteria 5	60	30	yes	65	19.50	yes	70	21.00	yes	75	22.50	
Quality Score		100	42.75			52.50			58.50			
Is overall quality threshold (QT) reached?			yes			yes			yes			
PRICE SCORES												
Tender Price (TP)		€ 193,567			€ 210,739			€ 203,453				
Price Mean (PM) =		€ 202,586										
% Variation from Price Mean		4.45			-4.02			-0.43				
Price Score		54.45			45.98			49.57				
LIFE CYCLE COST SCORES												
Project Element Life (PEL)		18			22			21				
Operating Costs for PEL (OCE)		€ 63,000			€ 61,600			€ 65,100				
Operating Costs for TPL (OCT) 40 years		€ 140,000			€ 112,000			€ 124,000				
Maintenance Costs for PEL (MCE)		€ 7,200			€ 5,500			€ 6,090				
Maintenance Costs for TPL (MCT) 40 years		€ 16,000			€ 10,000			€ 11,600				
Replacement Costs for TPL (RCT) 40 years		€ 430,149			€ 383,162			€ 387,530				
Disposal Costs for PEL (DCE)		€ 19,000			€ 16,000			€ 17,000				
Disposal Costs for TPL (DCT) 40 years		€ 42,222			€ 29,091			€ 32,381				
Life Cycle Cost Totals (LC)		€ 628,371			€ 534,253			€ 555,510				
LC Mean (LM) =		€ 572,711										
% Variation from Life Cycle Cost Mean		-9.72			6.72			3.00				
Life Cycle Cost Score (LS)		40.28			56.72			53.00				
OVERALL SCORES												
Element quality weighting x quality score		12.83			15.75			17.55				
Element price weighting x price score		19.06			16.09			17.35				
Element life cycle cost weighting x LCC score		14.10			19.85			18.55				
OVERALL SCORE		45.98			51.69			53.45				
ORDER OF TENDERERS		3			2			1				

Παρατηρήσεις επί των δημοσιευθέντων κειμένων των Νομοσχεδίων
Τμήμα 1^ο – Έκδοση 2.5

Παράρτημα 4

Ενημερωτικό Έντυπο της ΕΕ
Για την Οδηγία 2006/123/ΕΚ για τις Υπηρεσίες

«Κέντρα ενιαίας εξυπηρέτησης»: σε κάθε χώρα της ΕΕ – ένα και μόνο σημείο όπου μπορείτε να λάβετε πληροφορίες και να διεκπεραιώσετε τις διαδικασίες με την άνεση σας από το γραφείο ή το σπίτι

Όταν ιδρύσει ή επικεντρώσει μια επιχείρηση, δεν απαιτείται πλέον να εφθάσει σε επαφή με μια πληθώρα αρχών (επιμελητήρια, εμπορικά μητρώα, υπουργεία, τοπικές αρχές, επαγγελματικούς φορείς κ.λπ.) σε διάφορα επίπεδα (εθνικό, περιφερειακό και τοπικό) – μπορείτε να διεκπεραιώσετε τις απαιτούμενες διαδικασίες για την άσκηση επιχειρηματικών δραστηριοτήτων μέσω «κέντρων ενιαίας εξυπηρέτησης», τα οποία είναι:

- ▶ πολλές ηλεκτρονικές διακρίβνησης, με πρόσβαση μέσω του Διαδικτύου,
- ▶ που παρέχουν σαφείς και διεξοδικές πληροφορίες σχετικά με τις διαδικασίες και τις ειδικές απαιτήσεις,
- ▶ που σας προσφέρουν τη δυνατότητα να διεκπεραιώσετε τις απαιτούμενες διαδικασίες ηλεκτρονικά (όπως εγγραφή σε εμπορικά και επαγγελματικά μητρώα, χορήγηση γενικών ή ειδικών αδειών, υποβολή κοινοτήτων κ.λπ.),
- ▶ μπορείτε να υποβάλετε τις ζητούμενες πληροφορίες και δικαιολογητικά,
- ▶ θα παραλάβετε αποφάσεις, άδειες κ.λπ. ηλεκτρονικά.

Παράδειγμα

Μια οικοδομική εταιρεία από την Πολωνία θέλει να ανοίξει επιχείρηση στη Σουηδία. Οι διαχειριστές μπορούν να αναζητούν στον δικτυακό τόπο του σουηδικού «κέντρου ενιαίας εξυπηρέτησης» και να λάβουν πληροφορίες σχετικά με τις απαιτήσεις που ισχύουν στη Σουηδία για το άνοιγμα υποκαταστήματος. Η πολωνική εταιρεία μπορεί στη συνέχεια να υποβάλει όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, σπέρσει κ.λπ. ηλεκτρονικά, μέσω του «κέντρου ενιαίας εξυπηρέτησης», και θα λάβει όλες τις αποφάσεις, άδειες κ.λπ. δια της ίδιας οδού.

Ομοίως, μια σουηδική εταιρεία που θέλει να ανοίξει υποκατάστημα στην ίδια τη χώρα της θα είναι σε θέση να υποβάλει όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, σπέρσει κ.λπ. ηλεκτρονικά, μέσω του σουηδικού «κέντρου ενιαίας εξυπηρέτησης», και να παραλάβει όλες τις αποφάσεις, άδειες κ.λπ. με τον ίδιο τρόπο.

**ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΤΗΝ ΠΥΛΗ ΠΟΥ ΣΑΣ ΟΔΗΓΕΙ ΣΤΑ ΚΕΝΤΡΑ
ΕΝΙΑΙΑΣ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΣΕ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΧΩΡΕΣ ΤΗΣ ΕΕ, ΣΤΗ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ:**

<http://ec.europa.eu/eu-go>

¹ Οι χώρες της ΕΕ δεν απαιτούν να προβάλουν τη διεκπεραίωση των φορολογικών διαδικασιών και των διαδικασιών κοινωνικής ασφάλισης μέσω των «κέντρων ενιαίας εξυπηρέτησης». Παραρτήματα, όμως, να προσφέρουν αυτή τη δυνατότητα μέσω των «κέντρων ενιαίας εξυπηρέτησης».

ΠΩΣ ΓΙΝΕΤΑΙ ΕΥΚΟΛΟΤΕΡΗ Η ΔΙΑΣΥΝΟΡΙΑΚΗ ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ;

Εάν σκοπεύετε να προσφέρετε τις υπηρεσίες σας διασυνοριακά σε άλλες χώρες της ΕΕ, χωρίς να εγκαταστήσετε εταιρεία ή υποκατάστημα εκεί, μπορείτε να επωφεληθείτε από τα εξής:

Ελεύθερη πρόσβαση σε δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών, και ελεύθερη άσκησή τους, σε άλλες χώρες της ΕΕ

- ▶ Οι επιχειρήσεις δεν χρειάζεται να αποκτήσουν εγκατάσταση σε άλλες χώρες της ΕΕ, προκειμένου να παρέχουν υπηρεσίες – οι υπηρεσίες μπορούν να παρέχονται διασυνοριακά από τη δική σας χώρα. Με τον τρόπο αυτό, μπορείτε να δοκιμάσετε νέες αγορές, χωρίς πολλές επενδύσεις.
- ▶ Όταν διαβιβάζεται εθνικά σύνορα για να προσφέρετε υπηρεσίες σε άλλη χώρα της ΕΕ, κατά κανόνα δεν θα χρειάζεται να διεκπεραιώσετε διοικητικές διαδικασίες και να συμμορφωθείτε με τους κανόνες της χώρας αυτής – για παράδειγμα, δεν θα πρέπει να λάβετε προηγούμενες άδειες. Η χώρα όπου παρέχετε τις υπηρεσίες μπορεί να επιβάλει τις απαιτήσεις της μόνον εάν έχει βάσιμους λόγους να το πράξει, και σε πολύ περιορισμένες περιπτώσεις.
- ▶ Για εκ νέου τις απαιτήσεις τις οποίες ακόμη επιβάλλεται να επιβάλλουν οι χώρες της ΕΕ σε εισερχόμενους παρόχους υπηρεσιών, μπορείτε να λάβετε όλες τις σχετικές πληροφορίες και να διεκπεραιώσετε όλες τις διαδικασίες μέσω των «κέντρων ενιαίας εξυπηρέτησης» (βλ. ανωτέρω), μέσω του Διαδικτύου και με ηλεκτρονικά μέσα...

Παράδειγμα

Διασυνοριακές υπηρεσίες είναι: ένας κτηνίατρος εγκατεστημένος στη Γαλλία που περνά τα σύνορα και πηγαίνει στη Γερμανία για επισκέψεις κατ'οίκον, ένας αρχιτέκτονας εγκατεστημένος στο Ηνωμένο Βασίλειο που σχεδιάζει ένα εξοχικό στη Κύπρο, ένας ξηναγός εγκατεστημένος στη Λετονία που συνοδεύει μια ομάδα τουριστών που επισκέπτονται την Ουγγαρία.

KM-78-09-935-EL-D

Επισκεφθείτε τον δικτυακό τόπο της οδηγίας για τις υπηρεσίες

http://ec.europa.eu/internal_market/services/services-dir/index_en.htm

Επισκεφθείτε την πύλη για τα Κέντρα Ενιαίας Εξυπηρέτησης

<http://ec.europa.eu/eu-go>

Η ΟΔΗΓΙΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗ ΕΥΚΟΛΙΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

**Λιγότερη γραφειοκρατία
Ταχύτερες διαδικασίες
Ευκολότερη πρόσβαση
στην αγορά**

ΤΙ ΕΙΝΑΙ Η ΟΔΗΓΙΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ;

Η οδηγία για τις υπηρεσίες είναι ευρωπαϊκή νομοθεσία, που σκοπός της είναι να διευκολύνει σημαντικές τις επιχειρήσεις που παρέχουν ή χρησιμοποιούν υπηρεσίες στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Επιβάλλει σε όλες τις χώρες της ΕΕ να εξολερώσουν νομικά και διοικητικά εμπόδια. Η οδηγία θα διευκολύνει:

- ▶ την εγκατάσταση επιχειρήσεων στον τομέα των υπηρεσιών, δηλαδή σε περιπτώσεις που ένας μεμονωμένος επιχειρηστής ή μια επιχείρηση επιθυμεί να δημιουργήσει μόνιμη εγκατάσταση (όπως εταιρεία ή υποκατάστημα) στη χώρα του/της ή σε άλλη χώρα της ΕΕ.

Παραδείγματα: Ένας ξυλοουργός από την Ουγγαρία που θέλει να εγκατασταθεί στη Σουηδία ή μια ισπανική εταιρεία που θέλει να ανοίξει νέο κατάστημα λιανικής πώλησης στη χώρα της.

- ▶ τη διασυνοριακή παροχή υπηρεσιών, δηλαδή σε περιπτώσεις που μια επιχείρηση, ήδη εγκατεστημένη σε μια χώρα της ΕΕ, επιθυμεί να προσφέρει υπηρεσίες σε άλλη χώρα της ΕΕ, χωρίς να αποκτήσει μόνιμη εγκατάσταση εκεί.

Παραδείγματα: Ανοίγεται σε έναν αρχιτέκτονα εγκατεστημένο στη Γαλλία να σχεδιάσει ένα σπίτι στη Γερμανία ή ένας διοργανωτής εκδηλώσεων από την Φινλανδία θέλει να διοργανώσει υπαίθριο φεστιβάλ στην Εσθονία.

Η οδηγία για τις υπηρεσίες εκδόθηκε στις 12 Δεκεμβρίου 2006. Πρέπει να έχει τεθεί πλήρως σε εφαρμογή από όλες τις χώρες της ΕΕ έως τις 28 Δεκεμβρίου 2009.

ΠΟΙΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΛΥΠΤΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΟΔΗΓΙΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ;

Η οδηγία καλύπτει ευρύ φάσμα δραστηριοτήτων παροχής υπηρεσιών, για παράδειγμα:

- εμπόριο διανομής (παραλαμβάνεται η λιανική και χονδρική πώληση προϊόντων και παροχή υπηρεσιών)
- τουρισμός (όπως ταξιδιωτικά γραφεία, ξενοδοχεία)
- υπηρεσίες καταλιμάτων και εστίασης (όπως ξενοδοχεία, εστιατόρια, υπηρεσίες μαζικής εστίασης)
- οικοδομικές εργασίες
- βιοτεχνικές υπηρεσίες
- υπηρεσίες μεταφορών και επικοινωνιών (όπως οι ελεύθεροι επαγγελματίες (όπως οι υπηρεσίες νομικών και φορολογικών συμβούλων, αρχιτεκτόνων, κτηνιάτρων)
- κτηματονομικές υπηρεσίες
- υπηρεσίες προς τις επιχειρήσεις (όπως διαφήμιση, υπηρεσίες πρόβλεψης προσωπικού, μετρία διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας)

ΓΙΑΤΙ ΕΙΝΑΙ ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ ΓΙΑ ΣΑΣ Η ΟΔΗΓΙΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ;

Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΜΕ) αποτελούν τη σπονδυλική στήλη της ευρωπαϊκής οικονομίας. Αντιπροσωπεύουν περίπου το 98% όλων των εταιρειών στην Ευρώπη και είναι η κυριότερη πηγή ανάπτυξης και δημιουργίας θέσεων απασχόλησης.

Η συντηρητική πλειονότητα των ΜΜΜε λειτουργεί μόνο στις δικές της τοπικές ή εθνικές αγορές. Υπάρχουν περιπτώσεις που πρόκειται για επιχειρηματική επιλογή. Αλλά υπάρχουν και περιπτώσεις που αυτό συμβαίνει εξ αιτίας της πληθώρας νομικών και διοικητικών εμποδίων στις χώρες της ΕΕ, πράγμα το οποίο καθιστά δαπανηρή και χρονοβόρα την επέκταση πέρα από τις εθνικές αγορές.

Στα εμπόδια αυτά συγκαταλέγονται:

- ▶ διοικητικές συγκέντρωσης πληροφοριών για τις διατυπώσεις,
- ▶ η ανάγκη επαφών με μεγάλο αριθμό αρχών για διάφορες άδειες,
- ▶ μακροσκελείς και πολύπλοκες διαδικασίες.

Τα εμπόδια δεν επηρεάζουν μόνο τις ΜΜΜε που σκοπεύουν να λειτουργήσουν στο εξωτερικό. Οι παραταμμένες και πολύπλοκες διαδικασίες, οι μη διαφανείς απαιτήσεις και άλλα περιφερή εμπόδια είναι το ίδιο επαχθή και για τις ΜΜΜΕ που λειτουργούν μόνο σε εθνική (ή περιφερειακή ή τοπική) αγορά.

Η οδηγία για τις υπηρεσίες εκδόθηκε προκειμένου να εξολερωθούν πολλά από αυτά τα εμπόδια.

ΤΙ ΠΡΟΒΛΕΠΕΤΑΙ ΣΤΗΝ ΟΔΗΓΙΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ;

Η οδηγία για τις υπηρεσίες είναι κάτι παραπάνω από μια απλή νομοθετική πράξη που πρέπει να μεταφραστεί στο εθνικό δίκαιο. Στην οδηγία καθορίζεται ένα σαφές πρόγραμμα εκσυγχρονισμού για τις χώρες της ΕΕ. Το εν λόγω πρόγραμμα εκσυγχρονισμού θα είναι προς όφελος όλων των ΜΜΜΕ, είτε θέλουν να παραμείνουν στα πλαίσια της εθνικής τους αγοράς, είτε να επεκταθούν στο εξωτερικό.

Κάθε χώρα της ΕΕ οφείλει:

Να εξολερώσει τα επαχθή νομικά και διοικητικά εμπόδια που εμποδίζουν τη σύσταση επιχειρήσεων ή την προσφορά των υπηρεσιών τους στη χώρα τους ή σε άλλη χώρα της ΕΕ.

Να δημιουργήσουν «κέντρα ενιαίας εξυπηρέτησης», μέσω των οποίων οι επιχειρήσεις μπορούν να λάβουν πληροφορίες και να διεκπεραιώσουν τις αναγκαίες διοικητικές διαδικασίες.

Να συνεργάζονται με τις διοικητικές αρχές άλλων χωρών της ΕΕ, ώστε να αποφευχθούν οι διπλοί έλεγχοι των επιχειρήσεων και να μειωθεί σημαντικά ο διοικητικός φόρτος των επιχειρήσεων.

ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ ΤΑ ΛΠΤΑ ΟΦΕΛΗ ΓΙΑ ΣΑΣ ;

Μπορείτε:

Να ιδρύσετε μια νέα επιχείρηση ή να ανοίξετε υποκατάστημα με απλούστερες και ταχύτερες διαδικασίες, στη χώρα σας ή στο εξωτερικό.

Να προσφέρετε εύκολα υπηρεσίες σε άλλες χώρες της ΕΕ, χωρίς να χρειάζεται να ανοίξετε επιχείρηση εκεί.

Να λάβετε πληροφορίες και να διεκπεραιώσετε τις διοικητικές διαδικασίες σε ένα σημείο σε κάθε χώρα (κέντρο ενιαίας εξυπηρέτησης).

Να αποκτήσετε εύκολη πρόσβαση σε ευρύτερο φάσμα υπηρεσιών για τη δική σας επιχείρηση.

ΠΩΣ ΓΙΝΕΤΑΙ ΕΥΚΟΛΟΤΕΡΗ Η ΕΚΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΑΙ Η ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΜΙΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ ;

Είτε επιθυμείτε να ανοίξετε, είτε να επεκτείνετε μια επιχείρηση σε άλλη χώρα της ΕΕ ή στη χώρα σας, μπορείτε τώρα να επωφεληθείτε από τα εξής:

Απλούστερες διαδικασίες και λιγότερες διατυπώσεις για τις ΜΜΕ

- ▶ Οι χώρες της ΕΕ πρέπει να καταργήσουν τις αδικαιολόγητες ή ιδιαίτερα επαχθείς διαδικασίες αδειοδότησης (π.χ. διαδικασίες για την έκδοση γενικής ή ειδικής άδειας κ.λπ.) ή να τις αντικαταστήσουν με λιγότερο περιοριστικά μέσα, όπως απλές δηλώσεις.

- ▶ Γενικές ή ειδικές άδειες κ.λπ. πρέπει, κατ' αρχήν, να χορηγούνται επί αίτησης και να ισχύουν σε ολόκληρη την εθνική επικράτεια.

- ▶ Κατ' αρχήν, εάν δεν έχει ληφθεί απόφαση για μια αίτηση ενός συγκεκριμένης προθεσμίας, θα θεωρείται ότι έχει χορηγηθεί στην επιχείρηση η γενική ή ειδική άδεια κ.λπ. (αρχή της «αυτοπαρής συμφωνίας»).

- ▶ Οι απαιτήσεις που προκαλούν διακρίσεις, ιδιαίτερου περιερισμού πρέπει να καταργηθούν - σε αυτές συμπεριλαμβάνονται, για παράδειγμα:

- απαιτήσεις ιδιγένειας ή διαμονής,
- κριτήρια «οικονομικής ανότητας» (π.χ. να απαιτείται από τις επιχειρήσεις να διενεργήσουν εκτίμηση της αγοράς, ώστε να «αποδείξουν» στις αρχές ότι υπάρχει ζήτηση για τις υπηρεσίες τους),
- υποχρέωση να παρασχεθούν χρηματικές εγγυήσεις ή ασφάλεια από φορείς εκμετάλλευσης εγκατεστημένους στην ίδια χώρα.

- ▶ Οι αρχές οφείλουν να δέχονται έγγραφα που έχουν εκδοθεί σε άλλη χώρα της ΕΕ, μπορούν να απαιτούν πρωτότυπα έγγραφα ή επικυρωμένες μεταφράσεις μόνο σε περιορισμένες περιπτώσεις.

Παρατηρήσεις επί των δημοσιευθέντων κειμένων των Νομοσχεδίων
Τμήμα 1^ο – Έκδοση 2.5

Παράρτημα 5

Τύποι Συμβολαίων για τα ΔΕ
(ενδεικτικά υποδείγματα προδιαγραφής)

**ΤΥΠΟΣ ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΥ
ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΕΡΓΟΥ:**

Κωδικός:

03B.11

Περιγραφή:

Απολογιστικά με συμφωνία συγκεκριμένου % για ΓΕ&ΟΑ

Ειδικοί Όροι:		ναι	όχι
1.	Με αυτεπιστασία της Διευθύνουσας Υπηρεσίας (βεβαιωμένης επάρκειας)	X	
2.	Ο Ανάδοχος παρέχει τα απαιτούμενα μέσα, χωρίς ευθύνη αποτελέσματος	X	

Προϋποθέσεις εφαρμογής:	
1.	Μελέτη ή/και Αναλυτική Τεχνική Περιγραφή
2.	Για εργασίες περιορισμένης έκτασης (πρόσθετες νέες εργασίες, δοκιμαστικές εργασίες και έρευνες, επείγουσες αποκαταστάσεις, κλπ), συνήθως με τον ήδη εγκατεστημένο εργολάβο.
3.	Συμφωνημένο σύστημα παρακολούθησης δαπανών (open accounts)
4.	Προκαθορισμένος τιμοκατάλογος μίσθωσης μέσων (εργατικά, μηχανήματα)

Εφαρμοζόμενες Διαδικασίες:

Εφαρμοζόμενη διαδικασία για τη σύναψη της Σύμβασης Δημοσίου Έργου			
Κωδ.	Σύστημα	Στάδια	Εφαρμ
01	Ανοικτή Διαδικασία	1	
02	Κλειστή Διαδικασία (με προεπιλογή)	2	
03	Διαπραγμάτευση, με δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού	1	☐
04	Διαπραγμάτευση, χωρίς δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού	1	X
05	Ανταγωνιστικός διάλογος	2	

Εφαρμοζόμενο κριτήριο για την ανάθεση της Σύμβασης Δημοσ. Έργου		
Κωδ.		Εφαρμ
A	Η οικονομικά συμφερότερη προσφορά	
B	Η χαμηλότερη συνολική τιμή	X

Τρόπος Διαμόρφωσης του Εργολαβικού Ανταλλάγματος (κατ' αύξουσα σειρά κινδύνου που αναλαμβάνει ο Ανάδοχος)				
Κωδ.	Βασικός Τρόπος		Παραλλαγές	Εφαρμ
11	Απολογιστικά	α	Με συμφωνία συγκ/νου % για ΓΕ&ΟΑ	X
12		β	Με συμφωνία συγκ/νου ΠΟΣΟΥ για ΓΕ&ΟΑ	
21	Με έκπτωση (θετική ή αρνητική) επί των τιμών του Τιμολογίου Μελέτης και με συμπλήρωση Προϋπολογισμού	α	Με ενιαίο % έκπτωσης	
22		β	Με επιμέρους % έκπτωσης	
31	Με ελεύθερη συμπλήρωση Τιμολογίου και Προϋπολογισμού και ανάλυση της Προσφοράς κατ' είδος δαπάνης	α	Με προμέτρηση της Μελέτης	
32		β	Με προμέτρηση του Αναδόχου	
41	Με κατ' αποκοπή Τιμή ή Τιμές (ΚΑΠ)	α	Με αναλύση εργασιών (άρθρα) της Μελέτης	
42		β	Με αναλύση εργασιών (άρθρα) του Αναδόχου	
51	Με δικαίωμα εκμετάλλευσης	α	Χωρίς καταβολή αμοιβής	
52		β	Με καταβολή και αμοιβής	

Υπόμνημα: **X** : τυπική περίπτωση : μη-αποκλειόμενη δυνατότητα : δυνατότητα υπό συνθήκη

**ΤΥΠΟΣ ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΥ
ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΕΡΓΟΥ:**

Κωδικός:

03B.12

Περιγραφή:

Απολογιστικά με συμφωνία συγκεκριμένου ΠΟΣΟΥ για ΓΕ&ΟΑ

Ειδικοί Όροι:		ναι	όχι	Προϋποθέσεις εφαρμογής:	
1.	Με αυτεπιστασία της Διευθύνουσας Υπηρεσίας (βεβαιωμένης επάρκειας)	X		1.	Μελέτη ή/και Αναλυτική Τεχνική Περιγραφή
2.	Ο Ανάδοχος παρέχει τα απαιτούμενα μέσα, χωρίς ευθύνη αποτελέσματος	X		2.	Για εργασίες περιορισμένης έκτασης, των οποίων η φύση ή διάφοροι αστάθμητοι παράγοντες δεν επιτρέπουν τον προκαθορισμό των τιμών
				3.	Συμφωνημένο σύστημα παρακολούθησης δαπανών (open accounts)
				4.	Προκαθορισμένος τιμοκατάλογος μίσθωσης μέσων (εργατικά, μηχανήματα)

Εφαρμοζόμενες Διαδικασίες:

Εφαρμοζόμενη διαδικασία για τη σύναψη της Σύμβασης Δημοσίου Έργου				Τρόπος Διαμόρφωσης του Εργολαβικού Ανταλλάγματος (κατ' αύξουσα σειρά κινδύνου που αναλαμβάνει ο Ανάδοχος)			
Κωδ.	Σύστημα	Στάδια	Εφαρμ	Κωδ.	Βασικός Τρόπος	Παραλλαγές	Εφαρμ
01	Ανοικτή Διαδικασία	1		11	Απολογιστικά	α Με συμφωνία συγκ/νου % για ΓΕ&ΟΑ	
02	Κλειστή Διαδικασία (με προεπιλογή)	2		12		β Με συμφωνία συγκ/νου ΠΟΣΟΥ για ΓΕ&ΟΑ	X
03	Διαπραγμάτευση, με δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού	1	X	21	Με έκπτωση (θετική ή αρνητική) επί των τιμών του Τιμολογίου Μελέτης και με συμπλήρωση Προϋπολογισμού	α Με ενιαίο % έκπτωσης	
04	Διαπραγμάτευση, χωρίς δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού	1	☐	22		β Με επιμέρους % έκπτωσης	
05	Ανταγωνιστικός διάλογος	2		31	Με ελεύθερη συμπλήρωση Τιμολογίου και Προϋπολογισμού και ανάλυση της Προσφοράς κατ' είδος δαπάνης	α Με προμέτρηση της Μελέτης	
				32		β Με προμέτρηση του Αναδόχου	
				41	Με κατ' αποκοπή Τιμή ή Τιμές (ΚΑΠ)	α Με ανάλυση εργασιών (άρθρα) της Μελέτης	
				42		β Με ανάλυση εργασιών (άρθρα) του Αναδόχου	
				51	Με δικαίωμα εκμετάλλευσης	α Χωρίς καταβολή αμοιβής	
				52		β Με καταβολή και αμοιβής	

Εφαρμοζόμενο κριτήριο για την ανάθεση της Σύμβασης Δημοσ. Έργου		
Κωδ.	Κριτήριο	Εφαρμ
A	Η οικονομικά συμφερότερη προσφορά	
B	Η χαμηλότερη συνολική τιμή	X

Υπόμνημα: **X** : τυπική περίπτωση : μη-αποκλειόμενη δυνατότητα : δυνατότητα υπό συνθήκη

**ΤΥΠΟΣ ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΥ
ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΕΡΓΟΥ:**

Κωδικός:

01B.21

Περιγραφή:

Με ενιαίο ποσό έκπτωσης σε ακέραιες μονάδες επί τοις εκατό

Ειδικοί Όροι:		ναι	όχι	Προϋποθέσεις εφαρμογής:	
1.	Με έλεγχο ομαλότητας		X	1.	Οριστική Μελέτη ή/και Αναλυτική Τεχνική Περιγραφή και Τεχν. Προδιαγραφές
2.	Με αναθεώρηση	X		2.	Προμέτρηση, Τιμολόγιο & Προϋπολογισμός Μελέτης
3.	Δικαίωμα αρνητικής έκπτωσης		X	3.	Μικρός αριθμός ομοειδών εργασιών
				4.	Έργα συντηρήσεων, βελτιώσεων, ανακαίνσεων, αποκατάστασης ζημιών
				5.	Ο προϋπ/σμός μελέτης δεν υπερβαίνει το ανώτατο όριο εταιρείες Α' τάξης του ΜΕΕΠ

Εφαρμοζόμενες Διαδικασίες:

Εφαρμοζόμενη διαδικασία για τη σύναψη της Σύμβασης Δημοσίου Έργου			
Κωδ.	Σύστημα	Στάδια	Εφαρμ
01	Ανοικτή Διαδικασία	1	X
02	Κλειστή Διαδικασία (με προεπιλογή)	2	
03	Διαπραγμάτευση, με δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού	1	
04	Διαπραγμάτευση, χωρίς δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού	1	
05	Ανταγωνιστικός διάλογος	2	

Εφαρμοζόμενο κριτήριο για την ανάθεση της Σύμβασης Δημοσ. Έργου		
Κωδ.		Εφαρμ
A	Η οικονομικά συμφερότερη προσφορά	
B	Η χαμηλότερη συνολική τιμή	X

Τρόπος Διαμόρφωσης του Εργολαβικού Ανταλλάγματος (κατ' αύξουσα σειρά κινδύνου που αναλαμβάνει ο Ανάδοχος)			
Κωδ.	Βασικός Τρόπος	Παραλλαγές	Εφαρμ
11	Απολογιστικά	α Με συμφωνία συγκ/νου % για ΓΕ&ΟΑ	
12		β Με συμφωνία συγκ/νου ΠΟΣΟΥ για ΓΕ&ΟΑ	
21	Με έκπτωση (θετική ή αρνητική) επί των τιμών του Τιμολογίου Μελέτης και με συμπλήρωση Προϋπολογισμού	α Με ενιαίο % έκπτωσης	X
22		β Με επιμέρους % έκπτωσης	
31	Με ελεύθερη συμπλήρωση Τιμολογίου και Προϋπολογισμού και ανάλυση της Προσφοράς κατ' είδος δαπάνης	α Με προμέτρηση της Μελέτης	
32		β Με προμέτρηση του Αναδόχου	
41	Με κατ' αποκοπή Τιμή ή Τιμές (ΚΑΠ)	α Με ανάλυση εργασιών (άρθρα) της Μελέτης	
42		β Με ανάλυση εργασιών (άρθρα) του Αναδόχου	
51	Με δικαίωμα εκμετάλλευσης	α Χωρίς καταβολή αμοιβής	
52		β Με καταβολή και αμοιβής	

Υπόμνημα: **X** : τυπική περίπτωση : μη-αποκλειόμενη δυνατότητα : δυνατότητα υπό συνθήκη

**ΤΥΠΟΣ ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΥ
ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΕΡΓΟΥ:**

Κωδικός:

01B.22

Περιγραφή:

Με επιμέρους ποσοστά έκπτωσης κατά ομάδες εργασιών, σε ακέραιες μονάδες επί τοις εκατό, και έλεγχο ομαλότητας

Ειδικό Όρο:		ναι	όχι
1.	Με έλεγχο ομαλότητας	X	
2.	Με αναθεώρηση	X	
3.	Με δικαίωμα αρνητικής έκπτωσης		
3.1	Στα επιμέρους %:	X	
3.2	Στο σύνολο:	☐ _(α)	X

(α) : εφόσον το προβλέπει η διακήρυξη

Προϋποθέσεις εφαρμογής:

1.	Οριστική Μελέτη ή/και Αναλυτική Τεχνική Περιγραφή και Τεχν. Προδιαγραφές
2.	Προμέτρηση, Τιμολόγιο & Προϋπολογισμός Μελέτης
3.	Συνήθη έργα, μικρής κλίμακας με ποικίλες ομάδες εργασιών

Εφαρμοζόμενες Διαδικασίες:

Εφαρμοζόμενη διαδικασία για τη σύναψη της Σύμβασης Δημοσίου Έργου			
Κωδ.	Σύστημα	Στάδια	Εφαρμ
01	Ανοικτή Διαδικασία	1	X
02	Κλειστή Διαδικασία (με προεπιλογή)	2	
03	Διαπραγμάτευση, με δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού	1	
04	Διαπραγμάτευση, χωρίς δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού	1	
05	Ανταγωνιστικός διάλογος	2	

Εφαρμοζόμενο κριτήριο για την ανάθεση της Σύμβασης Δημοσ. Έργου		
Κωδ.		Εφαρμ
A	Η οικονομικά συμφερότερη προσφορά	
B	Η χαμηλότερη συνολική τιμή	X

Τρόπος Διαμόρφωσης του Εργολαβικού Ανταλλάγματος (κατ' αύξουσα σειρά κινδύνου που αναλαμβάνει ο Ανάδοχος)			
Κωδ.	Βασικός Τρόπος	Παραλλαγές	Εφαρμ
11	Απολογιστικά	α Με συμφωνία συγκ/νου % για ΓΕ&ΟΑ	
12		β Με συμφωνία συγκ/νου ΠΟΣΟΥ για ΓΕ&ΟΑ	
21	Με έκπτωση (θετική ή αρνητική) επί των τιμών του Τιμολογίου Μελέτης και με συμπλήρωση Προϋπολογισμού	α Με ενιαίο % έκπτωσης	
22		β Με επιμέρους % έκπτωσης	X
31	Με ελεύθερη συμπλήρωση Τιμολογίου και Προϋπολογισμού και ανάλυση της Προσφοράς κατ' είδος δαπάνης	α Με προμέτρηση της Μελέτης	
32		β Με προμέτρηση του Αναδόχου	
41	Με κατ' αποκοπή Τιμή ή Τιμές (ΚΑΠ)	α Με ανάλυση εργασιών (άρθρα) της Μελέτης	
42		β Με ανάλυση εργασιών (άρθρα) του Αναδόχου	
51	Με δικαίωμα εκμετάλλευσης	α Χωρίς καταβολή αμοιβής	
52		β Με καταβολή και αμοιβής	

Υπόμνημα: **X** : τυπική περίπτωση : μη-αποκλειόμενη δυνατότητα : δυνατότητα υπό συνθήκη

**ΤΥΠΟΣ ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΥ
ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΕΡΓΟΥ:**

Κωδικός:

01B.31

Περιγραφή:

**Με ελεύθερη συμπλήρωση τιμολογίου και προϋπολογισμού, με
προμέτρηση Μελέτης****Ειδικό Όροι:**

	ναί	όχι
1. Με έλεγχο ομαλότητας		X
2. Με αναθεώρηση	X	
3. Με δικαίωμα υπέρβασης Προϋπ/μού Μελέτης	<input type="radio" value="α"/>	X
4. Με δικαίωμα προαίρεσης	<input type="radio" value="α"/>	X

(α) : εφόσον το προβλέπει η διακήρυξη

Προϋποθέσεις εφαρμογής:

1.	Οριστική Μελέτη, Αναλυτική Τεχνική Περιγραφή και Τεχνικές Προδιαγραφές
2.	Προμέτρηση, Τιμολόγιο & Προϋπολογισμός Μελέτης
3.	Σε σημαντικά έργα με οριστική μελέτη, πλήρως κατασκευάσιμη, χωρίς κίνδυνο σημαντικών αλλαγών

Εφαρμοζόμενες Διαδικασίες:

Εφαρμοζόμενη διαδικασία για τη σύναψη της Σύμβασης Δημοσίου Έργου			
Κωδ.	Σύστημα	Στάδια	Εφαρμ
01	Ανοικτή Διαδικασία	1	X
02	Κλειστή Διαδικασία (με προεπιλογή)	2	
03	Διαπραγμάτευση, με δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού	1	
04	Διαπραγμάτευση, χωρίς δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού	1	
05	Ανταγωνιστικός διάλογος	2	

Εφαρμοζόμενο κριτήριο για την ανάθεση της Σύμβασης Δημοσ. Έργου		
Κωδ.		Εφαρμ
A	Η οικονομικά συμφερότερη προσφορά	
B	Η χαμηλότερη συνολική τιμή	X

Τρόπος Διαμόρφωσης του Εργολαβικού Ανταλλάγματος (κατ' αύξουσα σειρά κινδύνου που αναλαμβάνει ο Ανάδοχος)			
Κωδ.	Βασικός Τρόπος	Παραλλαγές	Εφαρμ
11	Απολογιστικά	α Με συμφωνία συγκ/νου % για ΓΕ&ΟΑ	
12		β Με συμφωνία συγκ/νου ΠΟΣΟΥ για ΓΕ&ΟΑ	
21	Με έκπτωση (θετική ή αρνητική) επί των τιμών του Τιμολογίου Μελέτης και με συμπλήρωση Προϋπολογισμού	α Με ενιαίο % έκπτωσης	
22		β Με επιμέρους % έκπτωσης	
31	Με ελεύθερη συμπλήρωση Τιμολογίου και Προϋπολογισμού και ανάλυση της Προσφοράς κατ' είδος δαπάνης	α Με προμέτρηση της Μελέτης	X
32		β Με προμέτρηση του Αναδόχου	
41	Με κατ' αποκοπή Τιμή ή Τιμές (ΚΑΠ)	α Με ανάλυση εργασιών (άρθρα) της Μελέτης	
42		β Με ανάλυση εργασιών (άρθρα) του Αναδόχου	
51	Με δικαίωμα εκμετάλλευσης	α Χωρίς καταβολή αμοιβής	
52		β Με καταβολή και αμοιβής	

Υπόμνημα: **X** : τυπική περίπτωση : μη-αποκλειόμενη δυνατότητα : δυνατότητα υπό συνθήκη

**ΤΥΠΟΣ ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΥ
ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΕΡΓΟΥ:**

Κωδικός:

01A.31

Περιγραφή:

Με ελεύθερη συμπλήρωση τιμολογίου και προϋπολογισμού,
με προμέτρηση του Αναδόχου

Ειδικοί Όροι:		ναι	όχι
1.	Με έλεγχο ομαλότητας		X
2.	Με αναθεώρηση	X	
3.	Με δικαίωμα υπέρβασης Προϋπ/μού Μελέτης	<input type="radio" value="α"/>	X
4.	Με δικαίωμα προαίρεσης	<input type="radio" value="α"/>	X
5.	Με δικαίωμα υποβολής εναλλακτικών προσφορών	X	

(α) : εφόσον το προβλέπει η διακήρυξη

Προϋποθέσεις εφαρμογής:

1.	Προμελέτη ή Οριστική Μελ., Αναλυτική Τεχν.Περιγραφή κ' Τεχν.Προδιαγραφές
2.	Τιμολόγιο Μελέτης με χρήση τυποποιημένων περιγραφικών άρθρων άρθρων τιμολογίου
3.	Σε σημαντικά έργα με προμελέτη ή οριστική μελέτη

Εφαρμοζόμενες Διαδικασίες:

Εφαρμοζόμενη διαδικασία για τη σύναψη της Σύμβασης Δημοσίου Έργου			
Κωδ.	Σύστημα	Στάδια	Εφαρμ
01	Ανοικτή Διαδικασία	1	X
02	Κλειστή Διαδικασία (με προεπιλογή)	2	
03	Διαπραγμάτευση, με δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού	1	
04	Διαπραγμάτευση, χωρίς δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού	1	
05	Ανταγωνιστικός διάλογος	2	

Εφαρμοζόμενο κριτήριο για την ανάθεση της Σύμβασης Δημοσ. Έργου		
Κωδ.		Εφαρμ
A	Η οικονομικά συμφερότερη προσφορά	
B	Η χαμηλότερη συνολική τιμή	X

Τρόπος Διαμόρφωσης του Εργολαβικού Ανταλλάγματος (κατ' αύξουσα σειρά κινδύνου που αναλαμβάνει ο Ανάδοχος)				
Κωδ.	Βασικός Τρόπος		Παραλλαγές	Εφαρμ
11	Απολογιστικά	α	Με συμφωνία συγκ/νου % για ΓΕ&ΟΑ	
12		β	Με συμφωνία συγκ/νου ΠΟΣΟΥ για ΓΕ&ΟΑ	
21	Με έκπτωση (θετική ή αρνητική) επί των τιμών του Τιμολογίου Μελέτης και με συμπλήρωση Προϋπολογισμού	α	Με ενιαίο % έκπτωσης	
22		β	Με επιμέρους % έκπτωσης	
31	Με ελεύθερη συμπλήρωση Τιμολογίου και Προϋπολογισμού και ανάλυση της Προσφοράς κατ' είδος δαπάνης	α	Με προμέτρηση της Μελέτης	
32		β	Με προμέτρηση του Αναδόχου	X
41	Με κατ' αποκοπή Τιμή ή Τιμές (ΚΑΠ)	α	Με ανάλυση εργασιών (άρθρα) της Μελέτης	
42		β	Με ανάλυση εργασιών (άρθρα) του Αναδόχου	
51	Με δικαίωμα εκμετάλλευσης	α	Χωρίς καταβολή αμοιβής	
52		β	Με καταβολή και αμοιβής	

Υπόμνημα: **X** : τυπική περίπτωση : μη-αποκλειόμενη δυνατότητα : δυνατότητα υπό συνθήκη